

ELÄKESÄÄTIÖ

1. ELÄKESÄÄTIÖN KIRJANPITOJA, TILINPÄÄTÖSTÄ JA TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Vakuutusvalvontavirasto antaa eläkesäätiölain 5 luvun 42 §:n ja sosiaali- ja terveysministeriön antaman eläkesäätiön tilinpäätöstä koskevan asetuksen johdosta seuraavan eläkesäätiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevan määräyksen.

Eläkesäätiön tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan:

- eläkesäätiölain (1774/1995) (ESL) säännöksiä;
- kirjanpitolain (1336/1997) (KPL) säännöksiä siten kuin eläkesäätiölaissa säädetään;
- kirjanpitoasetuksen (1339/1997) (KPA) säännöksiä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädetään;
- sosiaali- ja terveysministeriön antamaa asetusta vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätöksestä (1336/2002);
- sosiaali- ja terveysministeriön antamaa asetusta rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen, biologisten hyödykkeiden ja eräiden muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen (1327/2004);
- Vakuutusvalvontaviraston (VVV) antamia eläkesäätiön tilinpäätöstä koskevia määräyksiä ja ohjeita;
- soveltuvin osin kirjanpitolain säännösten nojalla annettuja kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksiä ja kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeita

Eläkesäätiön tilinpäätökseen sisällytetään tuloslaskelma ja tase liitetietoineen. Tilinpäätökseen sisällytetään lisäksi tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot viimeistä edelliseltä tilikaudelta, ellei jäljempänä toisin määrätä. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus. Tuloslaskelma ja tase laaditaan STM:n antamia kaavoja noudattaen.

Eläkesäätiön tasekirja (KPL 3 luku 8 §) sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen, liitetiedot, tilinpäätöksen allekirjoitukset, tilintarkastajan tilinpäätösmerkinnän ja luettelon kirjanpito- ja tositelajeista ja niiden säilytystavoista. AB-eläkesäätiön tasekirja sisältää myös osastokohtaiset tuloslaskelmat, taseet ja sijoitus-toiminnan liitetiedot (ks. kohdat 1.9.1.4 ja 1.9.2.1.1).

Yhteiseläkesäätiö:

B-yhteiseläkesäätiön kirjanpito laaditaan joko tasaavaa tai työnantajakohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattaen. Työnantajakohteisessa kirjanpitojärjestelmässä kirjanpito pidetään työnantajittain. Tasaavassa järjestelmässä ei kirjanpitoa pidetä työnantajittain erikseen. Eläkesäätiön säännöissä on oltava määräys siitä, kumpaa kirjanpitojärjestelmää eläkesäätiö noudattaa.

A-yhteiseläkesäätiön kirjanpito laaditaan aina työnantajakohteisesti, jollei VVV ole antanut poikkeuslupaa. Ks. kohta 1.7.

AB-yhteiseläkesäätiön kirjanpito on aina laadittava osastokohtaisesti. Ks. kohta 1.7.3.

Eläkesäätiö, joka hoitaa sekä etuusperusteista lisäeläketurvaa että maksuperusteista lisäeläketurvaa:

Eläkesäätiön, joka hoitaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläketurvaa, tulee laatia kirjanpitonsa siten, että maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn varat ja velat on erotettu muusta lisäeläketurvasta. Ks. 1.7.5.

Poistettu: 19.2.2009

1.1 Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on kerrottava mm.

- tilikauden aikana tapahtuneista vakuutustoiminnan luovuttamisista, jakautumisista ja sulautumisista
- suoritetuista sisäisistä siirroista osastojen välillä ja ylikatteen palautuksista työnantajayritykselle
- AB-eläkesäätiön osastojen kesken vaihdetusta omaisuudesta

Toimintakertomuksessa tulee kertoa vakuutustoiminnan luovuttamisesta ja vastaanottamisesta, sisäisen siirron, omaisuuden vaihdon ja ylikatteen palautuksen osalta mm. siirrettävän omaisuuden laatu ja rahamäärä, miten omaisuuden käypä arvo on määritetty ja siirron ajankohta. Lisäksi toimintakertomuksessa tulee todeta, milloin eläkesäätiön hallitus on tehnyt edellä mainitusta asiasta päätöksen ja milloin asialle on saatu VVV:n suostumus (mikäli se tarvitaan).

Ks. myös STM:n asetus (1336/2002).

1.2 Tuloslaskelman laatiminen

Tuloslaskelman kaava:

Annettaessa STM:n asetuksen mukaista tuloslaskelman kaavaa yksityiskohtaisempia tietoja, voidaan joko käyttää liitteitä tai lisätä kaavaan nimikkeitä. Jos kaavan nimikkeitä lisätään, pääryhmien nimikkeitä ei saa muuttaa, pääryhmiä ei saa jakaa, erä ei saa siirtää pääryhmästä toiseen eikä esitysjärjestystä saa muuttaa.

Mikäli yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta, se on jätettävä pois tuloslaskelmasta.

Tuloslaskelmassa esitetään tulosta heikentävät erät ja negatiiviset erotukset miinusmerkillä (-).

Tuottoja ja kuluja ei saa kuitata toisiaan vastaan (bruttoperiaate), ellei sitä ole erikseen sallittu.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien virheiden korjaukset:

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset ja aikaisempia tilikausia koskevien virheiden korjaukset merkitään aina tilikauden tuloslaskelmaan.

1.2.1 VAKUUTUSMAKSU- JA KANNATUSMAKSUTULO

Tuloslaskelman kohdassa Maksutulo esitetään suoriteperusteiset kannatusmaksut erikseen lakisääteisten (TEL) ja muiden eläkkeiden osalta. Lakisääteisten eläkkeiden osalta kannatusmaksuun ja maksuperusteisten lisäeläkkeiden vakuutusmaksutuloon sisältyy myös työntekijäin osuus eläkemaksusta.

Mikäli maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavan eläkesäätiön hoitokulut jaetaan työnantajan ja työntekijän kesken, se osa peruspääomasta, jota ei ole käytetty maksuperusteisen eläkesäätiön perustamiseen tai ensimmäisen toimintavuoden hoitokulujen kattamiseen, käytetään osana työnantajan vakuutusmaksuosuuden kattamiseen.

Silloin kun kannatusmaksua on lainsäädännön tai valtioneuvoston päätöksen perusteella alennettu, TEL:n mukaiseksi kannatusmaksuksi kirjataan alennettu kannatusmaksu. Vastuuvajauksen osalta ks. kohta 1.3.1.3.

Eläkesäätiötä perustettaessa sille luovutettu peruspääoma kirjataan kannatusmaksuna.

Poistettu: K

Poistettu: / Kannatusmaksut

Poistettu: 19.2.2009

Tuloslaskelman kohdassa Maksutulo/Vakuustustoiminnan luovuttaminen ilmoitetaan eläkesäätiölle toiselta eläkesäätiöltä vakuustustoiminnan luovuttamisena siirtyneet muuta kuin työntekijäin eläkelain (TEL:n) mukaista eläkevastuuta vastaavat varat. Ks. vakuustustoiminnan luovuttaminen kohta 1.8.

1.2.2 Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut

Sijoitusomaisuudessa olevan käyttöomaisuusluonteisten arvopapereiden, kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden muut tuotot ja kulut esitetään sijoitustoiminnan tuotoissa ja kuluissa.

Omien toimitilojen laskennallista vuokraa tai muita laskennallisia eriä ei merkitä tuloslaskelmaan.

Sijoitustoiminnan tuottoja ja kuluja kirjattaessa noudatetaan bruttoperiaatetta.

Mikäli eläkesäätiö harjoittaa sekä maksuperusteista että etuuserusteista lisäeläkejärjestelyä tai pelkästään maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä eritellään maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitustoiminnan nettotuotot tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdan 1.9.1.5 mukaisesti.

1.2.2.1 Sijoitustoiminnan tuotot

Sijoitustoiminnan tuottoja ovat mm. osinkotuotot, korkotuotot, saamisten ja arvopapereiden indeksikorotukset, sijoitusomaisuuden ja käyttöomaisuuden myyntivoitot ja muut vastaavat sijoitustoiminnan tuotot.

Osinkotuottoja ovat osakkeista ja osuuksista saadut osingot ym. voitto-osuudet. Osingot ja muut voitto-osuudet kirjataan pääsääntöisesti sille tilikaudelle, jona osingonjaosta on päätetty.

Korkotuottoja ovat sijoituksista ja saamisista kertyneet korot. Korkotuottoihin merkitään myös indeksikorotukset ja viivästyneistä kannatusmaksusuorituksista perityt korot ja korotukset.

Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenon erotuksen jaksotus kirjataan korkotuottojen lisäykseksi tai vähennykseksi arvopaperin juoksuaikana (=hintaeron jaksottaminen) (ks. STM:n asetus 1336/2002 ja tämän määräyksen kohta 1.5.1.1.1).

Indeksiin sidotun lainan tuotto voidaan kirjata tilikauden korkotuotoksi ja siirtosaamiseksi, mikäli liikkeeseenlaskija tai muu osapuoli on alkuperäisissä lainaehdoissa tai muussa kirjallisessa sopimuksessa sitoutunut maksamaan tuoton. Tuoton takaavan järjestelyn tulee olla liikkeeseenlaskijaa tai muuta osapuolta sitova siten, ettei sitä voida purkaa laina-aikana.

Kiinteistösjoitusten tuottoja ovat vuokrat ja käyttökorvaukset, puun ja maa-ainesten myyntituotot ja kiinteistöosakkeista saadut osingot ym. vastaavat kiinteistötuotot sekä korot lainasaamisista eläkesäätiön omistamilta kiinteistöyhteisöiltä.

Sijoitusten arvonalentumisten palautukset käsitellään tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1 Sijoitusten realisoitumattomat arvonnäytökset ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.2

Sijoitusten arvonnäytökset maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.3.

Valuuttakurssivoitot ks. kohta 1.2.2.5.

1.2.2.2 Sijoitusten arvonnäytökset

Tilikauden aikana tehdyt sijoitusten arvonnäytökset merkitään tuloslaskelmassa tähän kohtaan. Arvonnäytöksiä käsitellään tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.2.3 Sijoitustoiminnan kulut

Sijoitustoiminnan kuluja ovat mm. kiinteistösijoitusten kulut, vieraanpääoman korko- ym. kulut, sijoitusomaisuuden myyntitappiot ja arvonalentumiset sekä sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuneet hoitomenot ja poistot kohdan 1.4 mukaisesti.

Kiinteistösijoitusten kuluja ovat mm. kiinteistöjen hoitokulut, kiinteistöosakkeiden hoito- ja pääomavastikkeet, luottotappiot vuokrasaamisista, kiinteistövero, metsänhoitomaksu ym. välittömät kiinteistösijoitusten kulut sekä kiinteistösijoitusten hoitamisesta aiheutuvat menot ja poistot. Kiinteistösijoitusten kuluihin merkitään sijoitus- ja käyttöomaisuuteen kuuluvan rakennuksen ja niihin ainesosina kuuluvien koneiden ja laitteiden poistot.

Kuluja muusta sijoitusomaisuudesta ovat mm. luottotappiot saamisista, reaalikatteen sijoitusluottovakuutusmaksut sekä muun sijoitusomaisuuden kuin kiinteistösijoitusten hoitamisesta aiheutuvat hoitomenot (mm. varainhoitopalkkiot) ja poistot. Ks. kohta 1.4 (sijoitustoiminnan hoitomeno).

Vieraan pääoman korko- ym. kuluihin sisällytetään veloista kertyneet korot mukaan lukien kiinteistösijoitusten korot sekä muut vieraan pääoman kulut. Korkokuluihin merkitään myös velkojen indeksikorotukset, korkolain (633/82), ESL:n 55 §:n ja TyEL 115 §:ssä tarkoitettut etuuskien ja korvausten viivästymisen johdosta maksettavat korotukset.

Sijoituksiin sisältyvien saamisten luottotappiot käsitellään arvonalentumisina.

Sijoituksien arvonalentumisten oikaisut käsitellään tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1.

Sijoitusten realisoitumattomat arvonn muutokset ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.2.

[Sijoitusten arvonnmuutokset maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.3.](#)

Valuuttakurssitappiot ks. kohta 1.2.2.5.

1.2.2.4 Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu

Sijoitusten arvonnkorotusten oikaisut kirjataan tähän. Ks. kohta 1.5.1.1.1.

1.2.2.5 Valuuttakurssierot

Valuuttakurssierot käsitellään kirjanpidossa pääsääntöisesti tulon tai menon oikaisueränä ja rahoitustapahtumiin liittyvät kurssierot sijoitustoiminnan muina tuloina/menoina. Vähäiset menon tai tulon oikaisuerinä syntyneet kurssierot voidaan merkitä erään Sijoitustoiminnan muut tulot/menot. Ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.1 sijoitusten arvostaminen ja käsittely kirjanpidossa/ulkomaan rahan määräinen sijoitus. Lisäksi taseen muidenkin omaisuuserien kuin sijoitusten valuuttakurssivoitto voidaan merkitä sijoitustoiminnan muihin tuloihin ja niiden valuuttakurssitappiot sijoitustoiminnan muihin menoihin.

Kurssierot käsitellään noudattaen soveltuvin osin KILA:n yleisohjetta (31.12.2005) ulkomaanrahan määräraisten saamisten sekä velkojen ja muiden sitoumusten muuttamisesta Suomen rahaksi. Yleisohjetta noudatetaan myös suojaamistilanteissa.

1.2.3 KORVAUSKULUT

Korvauskulut ilmoitetaan tuloslaskelmassa erikseen lakisääteisten ja muiden eläkkeiden osalta ja jaoteltuna maksettuihin korvauksiin, eläkevastuun muutokseen ja vakuutustoiminnan luovuttamiseen. [Muiden eläkkeiden osalta esitetään erikseen maksuperusteisten järjestelyjen maksetut korvaukset ja korvausvastuun muutos.](#)

Poistettu: 19.2.2009

Maksettuihin korvauksiin merkitään lakisääteiset eläkkeet (TEL), niihin liittyvät vastuunjakokorvaukset ja muut niistä aiheutuvat lakisääteiset suoritukset. Lakisääteisten eläkkeiden maksettuihin korvauksiin merkitään myös EY:n eläkkeiden siirtomäärien korot. Muut kuin lakisääteiset eläkkeet ja niistä aiheutuvat muut suoritukset esitetään omia erinään.

Vastuunjakokorvauksina ilmoitetaan suoriteperusteisesti se määrä, jonka eläkesäätiö on maksanut tai saanut eläkelaitosten yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjaosta korjattuna vastuunjaosta johtuvalla tilikauteen kohdistuvalla saatavalla tai velalla. Vastuunjakokorvauksiin luetaan myös edellä mainittuihin eriin sisältyvät korot.

Lakisääteisessä eläkevakuutuksessa yhteisesti vastattavat korvaukset merkitään maksettuihin korvauksiin vastuunjakoon osallistuvien kesken tehdyllä tasoituksella ja tämän mahdollisella korolla korjattuina (vastuunjakokorvaukset). Työttömyysvakuutusrahaston (TVR) erät sekä palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannusten jaon erät kirjataan omana erinään vastuunjakokorvauksiin. Saatavia erää Eläke-Kansan kurssipesältä ja ETK:n luottovakuutustoiminnan lopettamisesta ei kirjata lakisääteisiin maksuihin, vaan ne ovat mukana vastuunjaon selvityksessä ja sisältyvät vastuunjaon eriin. Ks. määräyksen kohta 1.9.1.2.

TyEL 46 §:n ja 102 §:n mukaiset lääkärinpalkkiot, matkakustannusten ym. kulut merkitään korvausmenoon rahastoituna eläkemenona.

Lain valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (VEKL) mukaisista etuuksista aiheutuvat suoritukset merkitään tuloslaskelman korvauskuluihin. Korvauskuluihin merkitään myös VEKL:stä eläkelaitokselle aiheutuvien menojen ja kulujen peittämiseksi saatavat erät korkoineen. Saaminen/-velka VEKL:stä kirjataan korkoineen siirtosaamiseen/-velkaan.

Lakisääteisiin eläkkeisiin luetaan muun muassa TEL:n mukaiset vanhuus-, työvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkkeet. Muihin eläkkeisiin luetaan vapaaehtoisesta lisäeläketurvasta aiheutuneet eläkkeet.

Maksettuja korvauksia ovat mm. hautausavustukset, kuntoutuskulut, lääkärinpalkkiot ja muut vastaavat korvaukset.

Maksettuihin korvauksiin merkitään kaikki erät, joiden suorittamisvelvollisuus (=eläkepäätös tehty) on syntynyt ennen tilikauden päättymistä.

Vastuunjakokorvauksina ilmoitetaan suoriteperusteisesti se määrä, jonka eläkesäätiö on maksanut tai saanut eläkelaitosten yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjaosta korjattuna vastuunjaosta johtuvalla tilikauteen kohdistuvalla saatavalla tai velalla. Vastuunjakokorvauksiin luetaan myös edellä mainittuihin eriin sisältyvät korot.

Eläkevastuun muutos ilmoitetaan tilikauden loppu- ja alkusuureiden erotuksen suuruisena erikseen lakisääteisen ja muiden eläkkeiden osalta.

Vakuutustoiminnan luovuttamiset esitetään tuloslaskelmassa omana erinään, katso määräyksen kohta 1.8.

1.2.4 MAKSUPERUSTEISTEN JÄRJESTELYJEN VAKUUTUSMAKSUVASTUUN MUUTOS

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyjen vakuutusteknisen vastuuvelan vakuutusmaksuvastuun muutos merkitään tuloslaskelman kohtaan Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksuvastuun muutos.

1.2.5 JÄLLEEN- JA LUOTTOVAKUUTTAJAT

1.2.5.1 Jälleenvakuutusmaksut

Eläkesäätiön suorittamat jälleenvakuutusmaksut vähennettynä mahdollisilla palkkio ja voitto-osuuksilla merkitään tuloslaskelman kohtaan Jälleenvakuutusmaksut.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.5.2 Korvauskulut

Kohtaan Korvauskulut merkitään jälleen- ja luottovakuuttajien eläkesäätiölle suorittamat korvaukset.

1.2.5.3 Eläkevastuusuuden muutos

Jälleen- ja luottovakuuttajien osuuden muutos eläkevastuusta merkitään kohtaan Eläkevastuusuuden muutos.

1.2.6 HOITOKULUT

Hoitokuluihin merkitään eläkesäätiön toiminnan hoitamisesta aiheutuneet muut hoitokulut kuin sijoitustoiminnan hoitokulut sekä ne poistot, joita ei esitetä sijoitustoiminnan kuluina. Hoitokuluihin merkitään palkat, palkkiot, henkilösivukulut ja muun toiminnan kuin sijoitustoiminnan muut hoitokulut.

Mikäli maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä hoitokulut jaetaan työnantajan ja työntekijän kesken, vähennetään työntekijän osuus hoitokuluista sijoitusten nettotuotoista. Tuloslaskelman erässä hoitokulut esitetään silloin työnantajan osuus muista hoitokulusta kuin sijoitustoiminnan hoitokuluista, jotka esitetään sijoitustoiminnan kuluina. Ks. myös liite 1.9.1.3.

Mikäli eläkesäätiön hoitokulut jaetaan työnantajan ja työntekijän kesken, se osa peruspääomasta, jota ei ole käytetty maksuperusteisen eläkesäätiön perustamiseen tai ensimmäisen toimintavuoden hoitokulujen kattamiseen, käytetään osana työnantajan vakuutusmaksuosuuden kattamiseen. Mikäli maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn hoitokuluja ei jaeta työnantajan ja työntekijän kesken ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.3.1.5.

Hoitokuluihin merkitään eläkesäätiön lakisääteiset maksut. Lakisääteisiin maksuihin sisällytetään 1) Eläketurvakeskuksen kustannusosuus = eläkesäätiön osuus Eläketurvakeskuksen yhteisesti katettavista kustannuksista (ennakot ja lopullinen tarkistuserä), 2) Oikeushallintomaksu = Työeläkeasioiden muutoksen hakulautakunnan 16 §:ssä tarkoitettu oikeushallintomaksu, 3) Vakuutusvalvontaviraston valvontamaksu ja 4) Muut erät. Esim. Garantian osakkeiden myynnistä saadut tuotot merkitään lakisääteisissä maksuissa muihin eriin

Mikäli eläkesäätiö ostaa Eläketurvakeskukselta esim. rekisteripalveluja tai muita palveluja, jotka Eläketurvakeskus erikseen laskuttaa, ei niitä sisällytetä Lakisääteiset maksut -erään.

Saatavia erä Eläke-Kansan konkurssipesältä tai saatavia ETK:n luottovakuutustoiminnan lopettamisesta ei kirjata lakisääteisiin maksuihin, vaan ne ovat mukana vastuunjaon selvittelyssä ja sisältyvät vastuunjaon eriin.

1.2.7 MUUT TUOTOT JA KULUT

Muita tuottoja ovat erät, jotka eivät välittömästi liity eläkesäätiön harjoittamaan eläketoimintaan tai siihen liittyvään sijoitustoimintaan. Esimerkiksi eläkesäätiön saamat lahjoitukset ovat muita tuottoja.

Muut kulut vastaavat sisällöltään muita tuottoja.

1.2.8 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Tilinpäätössiirroissa esitetään vapaaehtoisten varausten (KPL 5 luku 15 §) muutos, joka esitetään tilikauden lopussa ja alussa taseessa olleiden varausten erotuksen suuruisena

1.2.9 TULOVEROT

Välittömät verot merkitään tilinpäätökseen suoriteperiaatetta noudattaen.

Poistettu: 19.2.2009

Tilikauden veroihin merkitään tilikauden verolaskelman mukainen vero, jota laskettaessa otetaan huomioon mm. verotettava tulo, vahvistettujen tappioiden vähentäminen, veroylijäämä ja verokanta, sekä aikaisempien tilikausien verot. Tilikaudelle maksuunpantujen ennakkoerojen oikaisemisesta tai täydentämisestä suoriteperusteisesti syntyvä verovelka tai -saaminen kirjataan olennaisuuden periaatetta noudattaen siirtovelkana tai -saamisena taseeseen (ks. myös KILA 1269/1994/yhtiöveronhyvitys).

Mikäli tuloksen kannalta olennainen osa veroista kohdistuu aikaisempiin tilikausiin esim. jälkiveroista johtuen, esitetään se erikseen tuloslaskelmassa nimikkeellä Aikaisempien tilikausien verot tai liitetiedoissa.

Laskennalliset verot:

Laskennallinen vero on osa tuloveroja ja se esitetään tuloslaskelmassa tuloverojen alakohdassa Laskennallinen vero.

Laskennallisiin veroihin merkitään mm. kirjanpidon tuloksen ja verotettavan tulon jaksotuseroista (=ajotuserot) johtuva laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos edellisestä tilikaudesta, jos laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään taseessa.

Mikäli rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ja/tai sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa käypään arvoon merkitään taseeseen sekä tuloslaskelmaan ja/tai käyvän arvon rahastoon kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista johtuva laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos erityistä varovaisuutta noudattaen (ks. määräyksen kohta 1.5.1.1.2).

Laskennallisen veron laskennassa noudatetaan erityistä varovaisuutta ja KILA:n yleisohjetta (12.9.2006) laskennallisista veroveloista ja -saamisista.

1.2.10 SISÄINEN SIIRTO

AB-eläkesäätiön toisessa osastossa syntynyt ylikate voidaan kokonaan tai osittain kirjata toiselle osastolle sisäisenä siirtona. Sisäinen siirto on tehtävä eläkesäätiön säännöissä ja ESL:n 6 §:n 3 momentissa sekä 121 §:ssä (yhteiseläkesäätiö) määrättyllä tavalla.

Poistettu: ylijäämä

Eläkesäätiö, joka harjoittaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä, voi siirtää etuusperusteista lisäeläketurvaa hoitavalla osastolla syntyvän pysyvän ylikatteen maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavaan osastoon. Sisäisessä siirrossa tulee noudattaa maksuperusteista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiössä ja eläkekassoissa koskevan lain (173/2009) 6 §:n ja ESL 47 §:n säännöksiä. Ks. myös tämän määräys- ja ohjekoelman kohta 3.1.

Poistettu: jäämä

Ylikate ei kuitenkaan voida kirjata enempää toiselle osastolle kuin se määrä, jolla ESL:n 46 §:n mukainen katekelpoinen omaisuus B-osastossa ja 47 §:n mukainen katekelpoinen omaisuus A-osastossa ylittää kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän. Siirron seurauksena ei varoja siirtävälle osastolle saa jäädä vastuu- vajeusta. Sisäinen siirto merkitään tuloslaskelmaan erikseen lakisääteisten eläkkeiden ja muiden eläkkeiden osalta. Mikäli sisäinen siirto tehdään esim. AB-eläkesäätiön A-osastolta B-osastolle, merkitään sisäinen siirto tuloslaskelmassa kohtaan Sisäinen siirto/Lakisääteiset eläkkeet (+) ja kohtaan Sisäinen siirto/Muut eläkkeet (-).

Yhteiseläkesäätiössä yhden työnantajan ylikate voidaan siirtää toisen samaan eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan eläkevastuun katteeksi edellä todettua menettelyä noudattaen.

Mikäli esim. AB-eläkesäätiön (yhteiseläkesäätiön) lisäeläketurvaa toimintapiiriin kuuluva henkilö on tilikauden aikana siirtynyt eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksesta toisen samaan eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palvelukseen ja eläkesäätiön sääntöjen mukaisesti on varoja siirrettävä aikaisemman työnantajan vastuunkatteesta sen työnantajan vastuunkatteeseen, jonka palveluksessa henkilö tilinpäätöshetkellä on, tulee mainittu sisäinen siirto esittää tuloslaskelman kohdassa Sisäinen siirto/Muut eläkkeet.

Ks. toimintakertomus kohta 1.1 ja kohta 3.1.4.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.11 PALAUTUS TYÖNANTAJALLE

Työnantajalle palautettavan ylitteen ja ylikatteen palautuksen osalta viitataan 3.1 kohtaan.

Palautus merkitään tuloslaskelman kohtaan Palautus työnantajalle.

Ylitteen ja ylikatteen palautus otetaan huomioon tilinpäätöksessä, mikäli eläkesäätiö on tehnyt palauttamisesta päätöksen ja saanut hakemukseen VVV:n suostumksen. VVV:n suostumus on saatava ennen vuositilintarkastusta.

1.2.12 VASTUUVAJAUKSEN MUUTOS

Vastuuvajauksen muutos ilmoitetaan tuloslaskelmassa, tilikauden alku- ja loppusuureiden erotuksena.

Vastuuvajauksen muutokseen merkitään ESL 43 §:n 5 momentin mukainen vastuuvajaus (lakisääteiset eläkkeet) ja ESL 44 §:n 2 momentin mukainen (vakuutustekninen) katevajaus (muut eläkkeet). Ks. määräyksen kohta 1.3.1.3 Vastuuvajaus.

1.3 Taseen laatiminen

Taseen kaavat:

Annaessa taseen kaavaa yksityiskohtaisempia tietoja, voidaan joko käyttää liitteitä tai lisätä kaavaan nimikkeitä. Jos kaavan nimikkeitä lisätään, pääryhmien nimikkeitä ei saa muuttaa, pääryhmiä ei saa jakaa, eriä ei saa siirtää pääryhmästä toiseen eikä esitysjärjestystä saa muuttaa.

Mikäli taseen yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta, se on jätettävä pois taseesta.

1.3.1 VASTAAVAA

1.3.1.1 Aineettomat hyödykkeet

Aineettomiin hyödykkeisiin merkitään mm. aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot.

Aineettomina oikeuksina esitetään sekä erikseen luovutettavissa olevat että muunlaiset oikeudet esim. ostettujen tietokoneohjelmien käyttöoikeudet.

Muita pitkävaikutteisia menoja ovat esimerkiksi vuokra- ja osakehuoneistojen peruserämenot, metsämaan ojitusmenot, metsäautoteiden rakentamismenot, siirtokelvottomat liittymismaksut, tietokoneohjelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot ym. pitkävaikutteiset menot, mikäli ne on aktivoitu.

1.3.1.2 Sijoitukset

Eläkesäätiön sijoitukset muodostuvat sijoitusomaisuudesta ja sijoituksiin merkityistä käyttöomaisuusluonteisista arvopapereista, kiinteistöistä ja kiinteistöosakkeista.

Sijoituksiin merkitään erikseen kiinteistöisijoitukset, sijoitukset työnantajayritykseen ja muut sijoitukset.

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitukset, joiden valinnasta päättää vakuutettu, esitetään taseessa erikseen muista sijoituksista tase-erässä Sijoitukset, joiden valinnasta päättää vakuutettu. Tilinpäätöksen liitetiedossa esitetään erittely maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoituksista kohdan 1.9.2.1.1 alakohdan 3 mukaisesti. Johdannaispimuksen suojaavuuden kriteerit ks. määräyksen kohdat 1.5.1.2.1 (suojaussuhde, tehokkuus ja dokumentointi) ja 4.1.1.4.

Poistettu: 19.2.2009

Laskennalliset verosaamiset

Eläkesäätiö esittää laskennallisen verosaamisen tai -velan joko taseessa tai liitetiedoissa, mikäli ne ovat olennaisia.

Mikäli rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ja/tai sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa käypään arvoon merkitään taseeseen sekä tuloslaskelmaan ja/tai käyvän arvon rahastoon kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista johtuva laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos erityistä varovaisuutta noudattaen (ks. määräyksen kohta 1.5.1.1.2).

1.3.1.5 Muu omaisuus

Aineelliset hyödykkeet

Koneisiin ja kalustoon merkitään konttori-, atk- ym. koneet, laitteet ja kalusteet.

Muihin aineellisiin hyödykkeisiin merkitään ns. käyttöomaisuustyyppinen omaisuus, jota ei ole merkitty sijoitusomaisuuteen tai koneisiin ja kalustoon.

Aineellisia hyödykkeitä ei jaotella alaryhmiin, mikäli erät eivät ole suuruudeltaan olennaisia.

Rahat ja pankkisaamiset

Tase-erään rahat ja pankkisaamiset merkitään käteinen raha ja ne pankkisaamiset, joiden nostoa ei koske aikarajoitus.

Maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavan eläkesäätiön, jossa hoitokustannuksia ei jaeta työnantajan ja työntekijän kesken tulee perustaa erillinen pankkitili, jolta suoritetaan eläkesäätiön hoitokustannukset (hoitokustannustili). Työnantaja huolehtii hoitokustannustilillä olevien varojen riittävydestä hoitokuluihin.

Hoitokustannustilille merkitään peruspääomasta se määrä, jota ei tarvita ensimmäisen vuoden toiminnasta syntyvien hoitokulujen ja maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavan eläkesäätiön perustamiskuluihin. Hoitokustannustilille siirretään sääntöihin otetun määräyksen perusteella myös sellaisen jäsenen, vapaakirjan saaneen henkilön ja eläkkeensaajan jäljellä olevat vakuutusäästöt, jolla ei ole kuollessaan lakimääräisiä perillisiä.

Muu omaisuus

Muuhun omaisuuteen merkitään taseen muihin kohtiin kuulumaton omaisuus.

1.3.1.6 Siirtosaamiset

Siirtosaamiisiin merkitään tulojen ja menojen jaksottamiseen liittyvät laskennalliset erät (tulojäämät ja menoennakot). Laskennalliset erät esitetään siirtosaamisissa silloinkin, kun ne koskevat veroja ja sosiaaliturvamaksuja. Siirtosaamiisiin merkitään tilikaudelle maksuunpantujen ennakoverojen oikaisemisesta tai täydentämisestä suoriteperusteisesti syntyvä verosaaminen olennaisuuden periaatetta noudattaen. Siirtosaamiisiin merkitään lisäksi mm. kannatusmaksusaamiset työnantajayritykseltä (TEL:n mukaisen toiminnan osalta tulee siirtosaamiisiin merkitä työnantajan ESL:n 45 §:n 1 momentin mukaisesti tilikauden aikana maksamien kannatusmaksuennakoiden ja tilinpäätöksen mukaisen tilikaudelle suoriteperusteisesti kuuluvan kannatusmaksun erotus) ja tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet korot ja vuokrat, joita ei vielä ole maksettu.

Siirtosaamiisiin merkitään mm. eläkesäätiössä laskennallinen saaminen vastuunjaosta. Saamiset Työttömyysvakuutusrahaston (TVR) ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannusten jaosta sisältyvät taseen vastuunjaon saamiseraan. Valtion varoista suoritettava eläkkeen korvaaminen alle kolmevuotiaan lapsen hoidon ja opiskelun ajalta (VEKL:n arvioitu siirtoerä) kirjataan korkoineen siirtosaamiisiin/-velkoihin.

Poistettu: 19.2.2009

1.3.2 VASTATTAVAA

1.3.2.1 Oma pääoma

Käyvän arvon rahasto:

Käyvän arvon rahastoon merkitään sijoitusten arvon muutokset STM:n asetuksen ”Rahoitusvälineiden, biologisten hyödykkeiden ja muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen” 8 §:n mukaisesti. Ks. myös tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdat 1.5.1.1.2 ja 1.9.2.1.4.

Muu oma pääoma:

Eläkesäätiöllä ei mahdollisen ”käyvän arvon rahaston” lisäksi yleensä ole muuta omaa pääomaa. Eläkesäätiön tilikauden tulos on 0, jos eläkesäätiöllä on vastuuvajaus tilikauden päättyessä. Jos eläkesäätiöllä ei ole tilikauden päättyessä vastuuvajaus, säätiön tuloslaskelmassa voi esiintyä ylijäämää.

Eläkesäätiöllä ei voi olla muuta vastuuvajaus ja muuta omaa pääomaa samanaikaisesti. Mikäli eläkesäätiöllä on edellisinä tilikausina muodostunutta omaa pääomaa, on ennen vastuuvajauksen syntymistä esitettävä oman pääoman suuruinen alijäämä.

Tilikauden ylijäämä tai alijäämä esitetään oman pääoman eränä taseen vastattavissa.

1.3.2.2 Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymässä esitetään KPL:n 5 luvun 15 §:n mukaiset vapaaehtoiset varaukset.

1.3.2.3 Vakuutustekninen eläkevastuu

Eläkevastuun määrä lasketaan tilikauden lopussa tai arvioidaan vakuutusmatemaattisesti ESL 43 §:n, STM:n ja VVV:n antamien määräysten mukaisesti.

Eläkevastuu jaetaan taseessa lakisääteisestä (TEL) ja muista eläkkeistä johtuvaan eläkevastuuseen „Lakisääteisten ja muiden lisäeläkkeiden kuin maksuperusteisten lisäeläkkeiden osalta esitetään taseessa erikseen alkaneet ja vastaiset eläkkeet. Lakisääteisen eläkevastuun lisävakuutusvastuu esitetään erikseen. Lisäksi vapaaehtoisten lisäeläkkeiden ja muiden etuuksien tulevista korotuksista aiheutuva indeksikorotusvastuu esitetään erikseen. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu sisältyy taseessa vastaisten eläkkeiden vastuuseen. Muissa eläkkeissä esitetään erikseen maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu erillään muiden lisäeläkkeiden vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutettujen valitsemiin sijoituskohteisiin kytkettyjen vakuutusten vastuuvetka esitetään taseessa erikseen tase-erässä Vakuutettujen valitsemiin kohteisiin kytkettyjen vakuutusten vastuuvetka.

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn osalta eläkesäätiöllä on oltava maksuperusteista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiössä ja eläkekassoissa koskevan lain (173/2009) 14 §:n mukaiset laskuperusteet. Eläkesäätiön on toimitettava maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä koskevat laskuperusteet Finanssivalvonnalle ennen niiden käyttöönottoa.

Poistettu: ja se esitetään

Poistettu: iden

Poistettu: t

Poistettu: n

Poistettu: eiden osalta

1.3.2.4 Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina käsitellään kirjanpitolain 5 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja vastaisia menoja ja menetyksiä.

1.3.2.5 Velat

Veloissa esitetään erikseen lainat työnantajayrityksiltä, lainat eläkelaitoksilta, laskennallinen verovelka ja muut velat.

Poistettu: 19.2.2009

- sijoitusten realisointien hoitaminen
- rahoituksen ja maksuvalmiuden hoitaminen
- ulkopuoliselle maksetut varainhoitopalkkiot

Sijoitustoiminnan hoitomenoihin sisällytetään käyttöä kuvaavien mittareiden avulla sijoitustoiminnan suhteellisen osuus:

- atk-palveluista
- atk-järjestelmien kehittämisestä

1.5 Sijoitusten ja saamisten arvostaminen ja käsittely kirjanpidossa sekä suojaslaskenta

1.5.1 SJOITUKSET

1.5.1.1 Sijoitusten arvostaminen

1.5.1.1.1 Hankintamenoon perustuva arvostaminen *(Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä)*

Sijoitukset arvostetaan hankintahetkellä alkuperäiseen hankintamenoon. Rakennusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluiksi. Jos sijoituksen käypä arvo laskee alle alkuperäisen hankintameno tai jäljellä olevan hankintameno, hankintamenoa on pienennettävä arvonalentumisella, ellei toisin ole määrätty (ks. poikkeus ESL:n 41 a §:n 1 ja 2 momentti ja STM:n asetus). Kirjattu arvonalentuminen on palautettava hankintamenoon käyvän arvon nousua vastaavalta osuudelta. Arvonalentumisen palautus saa olla enintään aikaisemmin tehdyn arvonalentumisen suuruinen. Arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset merkitään tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan kuluihin/tuottoihin.

Indeksiin sidottu laina jaetaan kirjanpidossa laina- ja optio-osuuteen. (Koskee 1.1.2005 tai sen jälkeen nostettuja indeksiin sidottuja lainoja.) Rahoitusmarkkinavälineiden hankintamenoista ja arvonalentumisista ks. myös STM:n asetus (1336/2002) ja tämän määräyksen kohdat 1.2.2.1 ja 1.5.1.1.1.1.

Sijoitusten (ml. ulkomaan rahan määräinen sijoitus) käypä arvo määritetään kohdan 1.6 mukaisesti.

1.5.1.1.1.1 Hankintameno

Alkuperäinen hankintameno:

Sijoitusten alkuperäinen hankintameno määritetään kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentin sekä ESL:n 40 a §:n ja 41 §:n 1 momentin mukaisesti. Mikäli kiinteitä menoja luetaan hankintameno, on noudatettava KILA:n tätä asiaa koskevaa yleisohjetta (31.1.2006).

Optiolainan hankintameno katsotaan, milloin optiolainaa ei ole hankittu erillään optiotodistuksesta, lainaosuuden ensimmäinen julkisesti noteerattu markkinahinta merkinnän tai muun hankinnan jälkeen tai milloin sellaista ei ole saatavissa, lainaosuudesta saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattu nykyarvo.

Ulkomaanrahan määräisen sijoituksen hankintameno muutetaan Suomen rahaksi saamisten osalta kirjanpitolain 5 luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen ja muiden sijoitusten osalta hankinta-ajankohdan vastaavaa kurssia käyttäen.

Jäljellä oleva hankintameno:

Sijoituksen jäljellä olevalla hankintamenolla tarkoitetaan alkuperäisen hankintameno ja kertyneiden poistojen ja kertyneiden arvonalentumisten erotusta.

Poistettu: 19.2.2009

Käyttötarkoituksen muutoksen seurauksena voi käyttöomaisuudeksi katsottavaan omaisuuteenkin kohdistua tuloutettua arvonkorotusta.

1.5.1.1.1.4 Kirjanpito

Eläkesäätiön kirjanpidon perusteella tulee pystyä selvittämään sijoitusten alkuperäinen hankintameno, kertyneet arvonalentumiset, tehdyt arvonalentumisten palautukset sekä arvonkorotukset erikseen saamisiksi sekä sijoitus- ja käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten osalta.

Poistettu: 1

1.5.1.1.2 Rahoitusvälineen, sijoituskiinteistön ja biologisen hyödykkeen arvostaminen kirjanpidossa käypään arvoon ESL:n 41 a §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti *(Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä)*

Mikäli eläkesäätiö valitsee ESL:n 41 a §:n 4 momentin mukaisesti rahoitusvälineiden ja/tai 41 a §:n 5 momentin mukaisesti sijoituskiinteistöjen ja/tai biologisten hyödykkeiden arvostamisen kirjanpidossa käypään arvoon, rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja biologisten hyödykkeiden kirjanpidollisessa käsittelyssä noudatetaan ESL:n lisäksi tätä määräystä ja STM:n asetusta ”Rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen, biologisten hyödykkeiden ja muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen”.

- Rahoitusvälineiden arvostamisesta käypään arvoon ja suojauslaskennasta tässä määräyksessä esitetyin rajoittein lisäohjeistusta saa IAS-39:stä (Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen). (Rahoitusväline- ja rahoitusinstrumentti –termit ovat synonyymeja.)

1.5.1.1.2.1 Rahoitusvälineen arvostaminen kirjanpidossa käypään arvoon

Määritelmiä:

Rahoitusväline

Rahoitusväline on rahoitusvara tai –velka. Rahoitusvarat, jotka eläkesäätiö voi arvostaa käypään arvoon ESL 41 a §:n 4 momentin mukaisesti, muodostuvat tase-erästä sijoitukset (pl. sijoituskiinteistöt sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt ja asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet ja osuudet). Rahoitusvelat, jotka eläkesäätiö voi arvostaa käypään arvoon, muodostuvat veloista, jotka ovat osa eläkesäätiön kaupankäyntisalkkua tai rahoitusjohdannaisia.

Oman pääomanehtoinen sijoitus

Oman pääoman ehtoinen sijoitus on mikä tahansa rahoitusvara, joka osoittaa oikeutta yhtiön varoihin sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen.

Transaktiomenot

Transaktiomenot ovat rahoitusvaroihin ja –velkoihin kuuluvan erän hankkimisesta ja luovuttamisesta välittömästi johtuvat lisämenot.

Sijoitusten luokat rahoitusvarojen arvostamista varten:

1. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
2. Eräpäivään asti pidettävät
3. Lainat ja muut saamiset
4. Myytävissä olevat

Efektiiivisen koron menetelmä

Efektiiivisen koron (sisäisen koron) menetelmä on menetelmä, jota käytetään rahoitusvaroihin ja velkoihin kuuluvan erän jaksotetun hankintameno laskemiseen ja korkotuoton ja –kulun kohdistamiseen asianomaiselle ajan-

Poistettu: 19.2.2009

- Mikäli sijoituskiinteistö arvostetaan kirjanpidossa hankintamenoon, kiinteistön siirto sijoituskiinteistöstä omassa käytössä olevaksi kiinteistöksi tehdään kirjanpitoarvosta.
- Mikäli sijoituskiinteistö arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon, siirretään kiinteistö omassa käytössä olevaksi kiinteistöksi käyvästä arvosta. Jatkossa kiinteistön hankintameno vastaa sen käypää arvoa siirtöpäivänä (eli päivä, jolloin käyttötarkoitus muuttui).
- Jos omassa käytössä oleva kiinteistö siirretään käypään arvoon arvostettavaksi sijoituskiinteistöksi, kiinteistön siirtöpäivän kirjanpitoarvon ja käyvän arvon ero kirjataan tulokseen.

Mikäli omassa käytössä oleva kiinteistö aiotaan myydä, pysyy kiinteistö ”omassa käytössä olevien kiinteistöjen” -ryhmässä myyntipäivään asti.

1.5.1.1.2.3 Biologinen hyödyke

Maataloustoiminta on toimintaa, jossa yritys hallitsee biologisten hyödykkeiden biologista muuttumista myyntiä varten, maataloustuotteiksi tai muiksi biologisiksi hyödykkeiksi. Metsätalous luetaan osaksi maataloustoimintaa ja siihen liittyvät hyödykkeet (esim. puut istutetussa metsässä, turve) ja maataloustuotteet (kuitu- ja tukkipuu) esitetään taseessa osana sijoituksia. Maataloustuotteet ovat biologisia tuotteita (esim. kasvi) korjuun kautta saatuja tuotteita (esim. metsämaasta irrotettu kuitu- ja tukkipuu).

Biologinen hyödyke arvostetaan alun perin kirjanpitoon merkittäessä sekä jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Mikäli biologisen hyödykkeen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, biologinen hyödyke arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon.

Biologisen hyödykkeen arvostamisessa syntynyt arvomuutos merkitään aina tulosvaikutteisesti.

1.5.1.1.3 Maksuperusteisen lisäläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevien sijoitusten arvostaminen

Maksuperusteisen lisäläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon. Käyvän arvon ja hankintamenoerot merkitään tuloslaskelmaan.

Jäljellä olevien sijoitusten arvostuseron muutos merkitään arvomuutosvuonna täysimääräisesti tuloslaskelmaan, jos sijoituksen arvo on alkuperäisen hankintameno yläpuolella, käytetään tuloslaskelmassa nimikkeitä Arvonkorotus ja Arvonkorotuksen oikaisu. Jos taas sijoituksen arvo on hankintameno alapuolella, käytetään kirjanpidossa tilejä Arvonalentuminen ja Arvonalentumisen palautus. Tilikaudella myytyjen sijoitusten arvostuseron muutos merkitään myyntivoittoon/-tappioon.

1.5.1.2 Suojaaminen ja suojausten käsittely kirjanpidossa (suojauslaskenta)

Mikäli eläkesäätiö suojaa ”sijoituksiin” kuuluvaa erää, suojaamisessa ja suojausten kirjanpidollisessa käsittelyssä noudatetaan tätä määräystä.

Suojaaminen

Suojaamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa eläkesäätiö suojaa tiettyä tase-erää, samanlaisten sijoitusten ryhmää tai kassavirtaa tulevaisuuden arvomuutoksia vastaan eläkesäätiön riskienhallinnan mukaisesti.

Suojausten tulee olla tehokas ja suojaustoimenpiteen tulee täyttää tämän määräyksen mukaiset suojausten kriteerit. Jos suojaus ei enää täytä tämän määräyksen edellyttämiä suojausten kriteereitä, suojauslaskentaa ei saa soveltaa ja jo aloitettua suojauslaskentaa on lakettava soveltamasta siitä hetkestä eteenpäin.

Nettopositiivisuojaukseen ei voida soveltaa suojauslaskentaa.

Eläkesäätiön suojauspolitiikka, johdannaissopimuksen käyttötarkoitus ja suojausten tehokkuuden seuranta ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.1.1.4.

Poistettu: 19.2.2009

VVV voi kuitenkin ESL:n 123 §:n perusteella hakemuksesta antaa suostumuksensa sille, että työnantajan eläkevastuu ja varat jaettaisiin uusien työnantajien kesken.

1.7.5 MAKSUPERUSTEINEN JA ETUUSPERUSTEINEN LISÄELÄKEJÄRJESTELY ELÄKESÄÄTIÖSSÄ

Eläkesäätiössä, jossa harjoitetaan sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä, on tuloslaskelma ja tase laadittava sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavan osaston osalta erikseen sekä aina erikseen myös koko eläkesäätiön osalta.

Osastoittain laaditusta kirjanpidosta on käytävä selville kummankin osaston osalta erikseen tuloslaskelmaan ja taseeseen päättyvät erät.

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut katsotaan kuuluvan sille osastolle, jonka luovuttamista varoista ne ovat aiheutuneet. Sellaiset tuotot ja kulut, joita ei pystytä aiheuttamisperiaatteen mukaisesti suoraan kohdistamaan osastolle, jaetaan eläkesäätiön hallituksen vuosittain etukäteen vahvistamien jakosääntöjen perusteella.

1.8 Vakuutustoiminnan luovuttaminen ja vastaanottaminen

ESL:n 100 §:n mukaan eläkesäätiö voi VVV:n suostumuksella luovuttaa vakuutustoimintansa kokonaan tai osaksi toiselle eläkesäätiölle, eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle sekä ESL:n 100 a §:n mukaan ottaa vastaan vastuuta.

Vakuutustoiminnan luovuttaminen ja vastaanottaminen kirjataan eläkesäätiön kirjanpidossa sinä vuonna, jona vakuutustoiminnan luovuttaminen ja vastaanottaminen on VVV:n hyväksymän luovutussopimuksen mukaan tai VVV:n määräämänä muuna ajankohtana tapahtunut. Vakuutustoiminnan luovuttamisen ja vastaanottamisen osalta esitetään liitetiedoissa erikseen luovutetun ja vastaanotetun eläkevastuun vaikutus, ks. määräyksen kohta 1.9.1.2. Toimintakertomuksessa on oltava selvitys vakuutustoiminnan luovuttamisista ja vastaanottamisesta määräyksen kohdan 1.1 mukaisesti.

1.8.1 LAKISÄÄTEISEN JA MUUN KUIN LAKISÄÄTEISEN VAKUUTUSTOIMINNAN LUOVUTTAMINEN

Eläkevastuun luovuttaminen kirjataan luovuttavan/vastaanottavan eläkesäätiön osalta ilman tulosvaikutusta. Eläkevastuun muutos taseessa (tilikauden alku- ja loppusuureiden erotus) vastaa tällöin eläkevastuun kokonaisuudesta tuloslaskelmassa.

Kirjausohje:

Vakuutustoiminnan luovutuksessa siirtyvä omaisuus kirjataan taseeseen sijoitusten tilien vähennykseksi ja tuloslaskelmassa korvauskulujen tilille *Lakisäätteisten eläkkeiden eläkevastuun muutos (Muiden eläkkeiden eläkevastuun muutos)*. Luovutettava eläkevastuu kirjataan tuloslaskelmassa tileille *Vakuutustoiminnan luovuttamiset ja Lakisäätteisten eläkkeiden eläkevastuun muutos (Muiden eläkkeiden eläkevastuun muutos)*.

Tilinpäätöksessä tuloslaskelman pääryhmässä korvauskulut tili *Lakisäätteisten eläkkeiden eläkevastuun muutos (Muiden eläkkeiden eläkevastuun muutos)* vastaa silloin eläkevastuun tilikauden taseen alku- ja loppusuureiden erotusta (-20). Kohdassa *Vakuutustoiminnan luovuttamiset* esitetään eläkevastuun luovuttaminen omana eränä (-30).

Korvauskulut:

<i>Lakisäätteisten eläkkeiden eläkevastuun muutos (Muiden eläkkeiden eläkevastuun muutos)</i>	-20	
<i>Vakuutustoiminnan luovuttamiset/vastaanottamiset</i>	-30	-50

Poistettu: 19.2.2009

1.8.2 LAKISÄÄTEISEN JA MUUN KUIN LAKISÄÄTEISEN VAKUUTUSTOIMINNAN VASTAANOTTAMINEN

Eläkesäätiö kirjaa luovutetun vakuutustoiminnan vastaanottamisen taseeseen vastaavasti (peilikuvana) ilman tulosvaikutusta.

Korvauskulut:

Lakisääteisten eläkkeiden eläkevastuun muutos (Muiden eläkkeiden eläkevastuun muutos)	-20	
Vakuutustoiminnan luovuttamiset/vastaanottamiset	+30	+10

Kohtien 1.8.1 ja 1.8.2 esimerkeissä käytetyt luvut:

<u>Luovuttaminen:</u>		<u>Vastaanottaminen:</u>	
Eläkevastuu tase v-1	100	Eläkevastuu tase v-1	100
Vakuutuskannan luovutus	-30	Vakuutuskannan vastaanottaminen	+30
Muu eläkevastuun muutos	+50	Muu eläkevastuun muutos	-10
Eläkevastuu v	120	Eläkevastuu v	120

1.9 Liitetietoja koskevat määräykset

Tuloslaskelman ja taseen liitteenä on esitettävä ESL:n 41a §:ssä, STM:n asetuksessa (1336/2002) ja siinä sääde-tyiltä osin kirjanpitoasetuksessa sekä STM:n asetuksessa (1327/2004) esitetyt liitetiedot.

AB- yhteiseläkesäätiö esittää tilinpäätöksessään lisäksi osastoittain jäljempänä esitetyt sijoitustoimintaa koskevat liitetiedot 1.9.1.4 ja 1.9.2.1.1.

Liitetiedot on esitettävä tilikaudelta ja ellei toisin mainita myös edelliseltä tilikaudelta.

1.9.1 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**1.9.1.1. Kannatusmaksut ja vakuutusmaksut**

Poistettu: **Lakisääteisten eläkkeiden k**

Lakisääteisten eläkkeiden kannatusmaksut esitetään työnantajan ja työntekijäin osalta erikseen seuraavasti:

Lakisääteisten eläkkeiden kannatusmaksut

Työnantajan osuus	_____	_____
Työntekijäin osuus	_____	_____

Maksuperusteista lisäeläketurvaa hoitava eläkesäätiö esittää vakuutusmaksut seuraavasti:

<u>Vakuutusmaksut</u>	_____
<u>Työnantajan osuus</u>	_____
<u>Vakuutetun osuus</u>	_____

Mikäli eläkesäätiö harjoittaa sekä etuuspohjaista että maksuperusteista lisäeläketurvaa, esitetään maksutulo erikseen maksuperusteisten ja muiden lisäeläkejärjestelyjen osalta seuraavasti:

<u>Maksutulo</u>	_____
<u>Maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksut:</u>	_____

Poistettu: 19.2.2009

Työnantajan osuus	
Vakuutetun osuus	
Muiden eläkkeiden kannatusmaksut	

1.9.1.2 Korvauskulut

Maksetut korvaukset eritellään seuraavasti:

Lakisääteiset eläkkeet:		
Maksetut eläkkeet	_____	
Osuus työttömyysrahaston vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	_____	
VEKL:n valtion korvaus	_____	
Vastuunjakokorvaukset ¹⁾	_____	
Euroopan Yhteisön eläkkeiden siirtomäärien korot	_____	
Muut maksut	_____	_____
Muut eläkkeet:		
Maksetut eläkkeet	_____	
Muut maksut	_____	_____
Vakuutustoiminnan luovuttamiset/vastaanottamiset:		
Luovutettu	_____	
Vastaanotettu	_____	_____
Yhteensä	_____	_____

- mikäli eläkesäätiö on luovuttanut tai ottanut vastaan eläkevastuuta eritellään liitetiedoissa, vakuutustoiminnan luovuttamiset (luovutettu/vastaanotettu) jaoteltuna TyEL:n ja muuhun kuin lakisääteiseen toimintaan.
- liitetiedoissa kerrotaan erikseen TyEL:n mukaiseen vakuutustoiminnan luovuttamiseen sisältyvä lisävakuutusvastuun määrä erikseen luovutetun ja vastaanotetun eläkevastuun osalta.

¹⁾ Vastuunjakokorvauksiin ei sisällytetä osuutta työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta, osuutta palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta eikä VEKL:n korvausta.

1.9.1.3 Hoitokulut

Hoitokulut eritellään seuraavasti:

Palkat ja palkkiot	_____	
Eläkekulut	_____	
Muut henkilösivukulut	_____	
Lakisääteiset maksut	_____	
Muut hoitokulut	_____	_____

Mikäli muiden hoitokulujen määrä on olennainen annetaan liitetiedoissa tarvittaessa lisätietoa. Mikäli muihin hoitokuluihin sisältyvät poistot eroavat olennaisesti edellisen tilikauden poistoista, annetaan liitetiedoissa asiasta lisätietoa.

Lakisääteiset maksut:	
ETK:n kustannusosuus	_____
Oikeushallintomaksu	_____

Poistettu: 19.2.2009

VVV:n valvontamaksu	_____	
Muut erät	_____	_____

Mikäli eläkesäätiö hoitaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä, esitetään hoitokulut seuraavasti:

	Etuusperusteinen	Maksuperusteinen	Yhteensä
<u>Palkat ja palkkiot</u>	_____	_____	_____
<u>Eläkekulut</u>	_____	_____	_____
<u>Muut henkilösivukulut</u>	_____	_____	_____
<u>Muut hoitokulut</u>	_____	_____	_____
<u>Yhteensä</u>	_____	_____	_____

1.9.1.4 Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut eritellään seuraavasti:

Sijoitustoiminnan tuotot

Tuotot sijoituksista työnantajayritykseen		
Osinkotuotot	_____	
Korkotuotot	_____	
Muut tuotot	_____	_____
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Osinkotuotot	_____	
Korkotuotot	_____	
Muut tuotot	_____	_____
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	_____	
Korkotuotot	_____	
Muut tuotot	_____	_____
Yhteensä	_____	_____
Arvon alentumisten palautukset		_____
Myyntivoitot		_____
Yhteensä		=====
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		_____
Kulut muista sijoituksista		_____
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		_____
Yhteensä		_____
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	_____	
Rakennusten poistot	_____	_____
Myyntitappiot		_____
Yhteensä		=====
Sijoitustoiminnan nettotuotto		
ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua		_____
Sijoitusten arvonkorotus	_____	
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	_____	_____

Poistettu: 19.2.2009

Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen realisoitumattomia arvon muutoksia ¹⁾

Sijoitusten realisoitumattomat arvon nousut	—	
Sijoitusten realisoitumattomat arvon laskut	—	—

Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa **—**

Liitetiedoissa kerrotaan erikseen:

- sijoitustoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyvät olennaiset kurssivoitot ja -tappiot
- sijoitustoiminnan kuluihin sisältyvän sijoitustoiminnan hoitokulujen yhteismäärä.

¹⁾ Mikäli sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

1.9.1.5 Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitustoiminnan nettotuotot

Mikäli eläkesäätiö harjoittaa sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä, maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitustoiminnan tuotot eritellään liitetiedoissa seuraavasti:

<u>Sijoitustoiminnan tuotot</u>	_____
<u>Sijoitustoiminnan kulut</u>	_____
<u>Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia</u>	_____
<u>Sijoitusten arvonorotus</u>	_____
<u>Sijoitusten arvonorotusten oikaisu</u>	_____
<u>Arvonalentumiset</u>	_____
<u>Arvonalentumisten palautukset</u>	_____
<u>Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa</u>	_____

Se osa sijoitustoiminnan nettotuotoista, jotka ovat syntyneet niistä sijoituksista, joiden valinnasta on päättänvt vakuutettu 1)

1) Esitetään vain, jos eläkesäätiön maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä sijoituksien valinnasta on päättänvt eläkesäätiön hallitus ja vakuutettu itse.

1.9.2 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.9.2.1 Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot

1.9.2.1.1 Sijoitukset

1. Mikäli sijoitukset arvostetaan taseessa hankintamenoön (ESL 41 a §:n 1-3 mom):

(Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä)

1.1. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero:

Sijoitukset 31.12.	Jäljellä oleva hankintameno ¹⁾	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kiinteistösisjoitukset			
Kiinteistöt	—	—	—
Kiinteistöosakkeet	—	—	—

Poistettu: 19.2.2009

Kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenot	—	—	—
Lainasaamiset omilta kiinteistöyrityksiltä	—	—	—
Sijoitukset työnantajayritykseen			
Työnantajayrityksen osakkeet ja osuudet	—	—	—
Rahoitusmarkkinavälineet työnantajayritykseltä	—	—	—
Velkakirjasaamiset työnantajayritykseltä	—	—	—
Saamiset työnantajayritykseltä	—	—	—
Muut sijoitukset työnantajayritykseen	—	—	—
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	—	—	—
Rahoitusmarkkinavälineet	—	—	—
Kiinnelainasaamiset	—	—	—
Muut lainasaamiset	—	—	—
Talletukset	—	—	—
Muut sijoitukset ²⁾	—	—	—
	—	—	—
Arvostuserot yhteensä (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon ero)			—
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta (+/-)			—
Kirjanpitoarvo sisältää arvonkorotuksia:			
Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset		—	
Käyttöomaisuuden arvonkorotukset		—	—

¹⁾ Jäljellä oleva hankintameno määritellään 1.5.1.1.1.1 kohdassa

²⁾ Mikäli muiden sijoitusten määrä on olennainen, on siitä annettava lisätietoa.

Poistettu: Kun

Poistettu: 19.2.2009

2. Mikäli sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon (ESL 41a § 4-5 mom):**(Ei koske maksuperusteista lisäläkejärjestelyä)**

2.1. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset:

<u>31.12.</u>	Kaupankäynti tarkoitus	Myytäviksi olevat	Epv:n asti pidettävät	Lainat ja muut saamiset	Yhteensä	Käyvän arvon muutos: Edellisten tilikausien ja tilik. ylijäämä:	Käyvän arvon rahasto:
Osakkeet ja osuudet	x	x	-	-	x	x	x
Rahoitusmarkkinavälineet	x	x	x	-	x	x	x
Kiinnelainasaaminen	-	-	-	x	x	x	-
Muut lainasaamiset	-	-	-	x	x	x	-
Talletukset	-	-	-	x	x	x	-
Muut sijoitukset ¹⁾	x	x	-	-	x	x	x
Yhteensä	x	x	x	x	x	x	x

Sisältää sijoituksia, joiden käypänä arvona on käytetty hankintamenoa Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten käypä arvo

¹⁾ sisältää ei-suojaavat johdannaiset

2.2. Kiinteistöt**2.2.1. Sijoituskiinteistöt**

Sijoituskiinteistöt	
Tasearvo 1.1.x	x
Lisäykset/vähennykset	+/-x
Siirrot omasta käytöstä/omaan käyttöön	+/-x
Käyvän arvon muutos	+/-x
Yhteensä 31.12.x+1	x

Josta hankintamenoon arvostetut sijoituskiinteistöt x

2.2.2. Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja kiinteistöosakkeista annetaan tämän määräyksen kohdan 1.2 (Kiinteistö-sijoitusten erittely) alakohdan 1.2 B (Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet) mukainen liite-tieto.

Poistettu: 19.2.2009

3. Maksuperusteinen lisäeläkejärjestely

Sijoitukset 31.12 (käypä arvo)	Kaikki sijoitukset	Sijoitukset, joiden valinnasta päättänyt vakuutettu
<u>Kiinteistö-sijoitukset</u>		
<u>Kiinteistöt</u>		
<u>Kiinteistöosakkeet</u>		
<u>Muut sijoitukset</u>		
<u>Osakkeet ja osuudet</u>		
<u>Rahoitusmarkkinavälineet</u>		
<u>Muut lainasaamiset</u>		
<u>Talletukset</u>		
<u>Muut sijoitukset¹⁾</u>		
<u>Yhteensä</u>		

Kiinteistö-sijoituksetKiinteistötKiinteistöosakkeetMuut sijoituksetOsakkeet ja osuudetRahoitusmarkkinavälineetMuut lainasaamisetTalletuksetMuut sijoitukset¹⁾Yhteensä¹⁾ Mikäli muiden sijoitusten määrä on olennainen, on niistä annettava lisätietoa.**4. Lainasaamiset**

Poistettu: 3

4.A. Lainasaamiset työnantajayritykseltä

Poistettu: 3

	euro
I Lainojen, joissa vakuus yhteismäärä	—
Erittely vakuuslajeittain:	
Pankkitakaus	—
Takausvakuutus	—
Kiinnitykset (ml. kiinteistökiinnitys)	—
Muu vakuus (eriteltynä, jos määrä on olennainen)	—
Yhteensä	==
II Lainat, joissa ei vakuutta yhteismäärä ¹⁾	—
III Yhteensä (I+II)	==

¹⁾ voi koskea vain ennen 1.4.1991 annettuja lainoja (A-osasto)**4.B. Taseen erä Muut lainasaamiset erittely vakuuden laadun mukaan**

Poistettu: 3

	euro
Muut lainasaamiset yhteismäärä	—
Erittely vakuuslajeittain:	
Pankkitakaus	—
Takausvakuutus	—
Kiinnitys	—
Muu vakuus	—
Yhteensä	==

Poistettu: 19.2.2009

+ Varojen arvostuserot

x

Tyel-palkkasumma=

Tilinpäätösajankohdan/osavuosiraportointiajankohdan mukainen palkkasumma- ja työtulosumma -arvio.

Vakuutusten, vakuutettujen ja eläkkeensaajien lukumäärä

Lukumäärä, joka on tilinpäätöshetken mukainen.

TyEL vakuutetuista joiden tiedot ilmoitetaan eläkesäätiölle kuukausittain, lasketaan niiden lukumäärä joilla on ollut ansioita viimeisen kuukauden aikana, kuitenkin siten, että jokainen tulee lasketuksi vain kerran.

Perhe-eläkkeessä eläkkeensaajien lukumäärä lasketaan aina yhdeksi riippumatta edunsaajien lukumäärästä.

1.9.6 ELÄKESÄÄTIÖN RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on selvitettävä eläkesäätiön riskienhallinnan yleiset periaatteet (riskienhallinnan politiikka), riskienhallinnan vastuu ja valvonta, organisointi sekä prosessit ja riskit (riskien luokittelu, riskimittarit, valvonnanrajat ja raportointi).

Liitetiedoissa tulee lisäksi kuvata (määrällisesti ja/tai sanallisesti) eläkesäätiön kannalta tärkeimpiä riskejä kuten vakuutustoiminnan riskit, sijoitustoiminnan riskit ja operatiiviset riskit.

Vakuutusteknisen eläkevastuun osalta tulee liitetiedoissa kertoa [\(Ei koske maksuperusteista eläkejärjestelyä\)](#):

1. Vakuutusteknisten riskien määrittely: eläkesäätiön merkittävimpien vakuutusriskien kuvaus ottaen huomioon erikseen lakisääteisen ja vapaaehtoisen toiminnan erityispiirteet
 - a. rahoituksen jakautuminen eläkesäätiön vastuulle ja eläkelaitosten yhteiselle vastuulle (tasausjärjestelmä)
 - b. kuvaus vakuutuslajeista (TyEL-p, TyEL-l, lisäedut) ja omalla vastuulla olevaan vakuutusliikkeen sisältyvistä riskeistä
 - c. kuvaus vakuutuskannan rakenteesta
2. Riskienhallinta eläkevastuun laskuperusteilla: sovellettavan laskuperusteen kuvaus ja vakuutusmatemaattiset oletukset (esimerkiksi kuolevuus, laskuperustekorko, työkyvyttömyysriski, indeksikorotusvastuun käyttö, kuormitus)
3. Määrällisiä tietoja eläkevastuusta (esimerkiksi indeksikorotusvastuun yläraja)

Sijoitustoiminnan riskien osalta tulee liitetiedoissa kertoa:

1. Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat
2. Riskienhallintaprosessit ja
3. Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Operatiivisten riskien osalta tulee liitetiedoissa kertoa:

1. Riskien määrittely ja riskienhallintastrategia
2. Riskienhallintaprosessit ja
3. Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

1.10 MUUT ERINÄISET MÄÄRÄYKSET**1.10.1 SUOJAAVA JOHDANNAISSOPIMUS**

Johdannaisopimuksen suojaavuuden kriteerit ks. määräyksen kohdat 1.5.1.2.1 ja 4.1.1.

Poistettu: 19.2.2009

2. MUUTA KUIN LAKISÄÄTEISTÄ TOIMINTAA HARJOITTAVAN ELÄKESÄÄTIÖN JA AB- ELÄKESÄÄTIÖN A-OSASTON SIOJITUSTOIMINTA JA ELÄKEVASTUUN KATE

2.1 Sijoitussuunnitelma

Eläkesäätiön hallituksen on ESL:n 47 a §:n perusteella laadittava eläkesäätiölle sen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (sijoitussuunnitelma). Suunnitelma laaditaan ottaen huomioon eläkesäätiön toimintaympäristö, eläkesäätiön toiminnasta johtuvat kulut ja eläkevastuu sekä ESL:n (1774/1995) 5, 44, 46, 46 a, 47 ja 47 a – 47 o §:n vaatimukset.

Suunnitelman tulee ohjata eläkesäätiön käytännön sijoitustoimintaa nykyhetkellä siten, että hallituksen sijoitustoiminnalle asetamat tavoitteet saavutetaan. Hallituksen on seurattava suunnitelmansa toteutumista ja tehtävä siihen tarpeelliseksi katsomansa muutokset.

Sijoitussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja sitä on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma ja vakuutusmatemaatikon ennuste on liitettävä hallituksen pöytäkirjaan.

AB-eläkesäätiön sijoitussuunnitelma tulee laatia erikseen kummaltakin osastolta. B-osaston osalta ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 2A.1.1.

Sijoitussuunnitelman tulee sisältää seuraavat pääkohdat:

1. Eläkesäätiön vakuutusmatemaatikon ennuste eläkevastuun ja eläkemenojen pitkän ajan kehityksestä ja niiden asettamista vaatimuksista sijoitustoiminnalle, mm. maksuvalmiusvaatimuksista. Pitkän ajan kehityksellä tarkoitetaan vähintään kymmenen vuoden jaksoa (ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.3.1.2).

2. Hallituksen päätökset eläkesäätiön sijoitustoiminnan tavoitteista:

- sijoitustoiminnan suuntaamisen yleiset periaatteet
- sijoitusten yleiset hajautustavoitteet
- sijoitusten tuottotavoitteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- sijoituksille asetettavat likviditeettitavoitteet
- sijoituksille ja velkasitoumusten vakuuksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet
- valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet (ulkomaiset sijoitukset)
- sijoitusten arvojen suojaamisen periaatteet (esim. johdannaissopimusten käyttö, valuuttariskeiltä suojaaminen)

3. Edellä mainittujen tavoitteiden laatimista ja ajan tasalla pitämistä varten hallituksen tulee arvioida säännöllisesti (vähintään kerran vuodessa):

- eläkesäätiön toimintaympäristöä ja kehitysnäkymiä
- eläkesäätiön sijoituksiin sisältyviä riskejä (mm. arvonmuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen osalta)
- eläkevastuun ja -menojen edellyttämät sijoitusten tuoton ja likvidisyyden vaatimukset
- eläkesäätiön riskinkantokyky sijoitusten osalta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

4. Johdannaisten käyttö

Eläkesäätiön on määriteltävä johdannaisten käyttöä koskevissa periaatteissaan millaisia johdannaissopimuksia se pitää suojaavina huomioiden jäljempänä esitetyt suojaavuuden kriteerit (ks. kohdat 2.2.7 ja 4.1.1.4).

Poistettu: 19.2.2009

5. Hallituksen päätös omaisuudenhoitajien käytöstä (ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.3.2).

Omaisuudenhoitajien kanssa tulee tehdä aina kirjallinen sopimus.

Jos AB-yhteiseläkesäätiö antaa varojensa hoidon ulkopuoliselle omaisuudenhoitajalle, on A- ja B-osaston varat hoidettava erillään. Omaisuuden hoidossa tarvittavat tilit ja varojen säilytys on pidettävä osastoittain erillään.

6. Hallituksen päätökset sijoitustoiminnassa sovellettavista yksityiskohtaisista rajoista.

Hallituksen tulee päättää sijoitusvaluutoista ja sijoitusten määristä eri kohteisiin ja rajoista, joiden sisällä eri tyyppiset sijoitusriskit saavat vaihdella. Päätöksen tulee sisältää ohjeet sijoitusten mahdollisista suojaamistarpeista sekä sijoituksista ulkomaisiin kohteisiin.

Hallituksen tulee päättää vaatimuksista, jotka se asettaa eläkesäätiön myöntämien lainojen ja velkasitoumuksien hyväksyttävälle vakuuksille. Päätöksessä on erikseen tuotava esille sallittujen kokonaisvastuiden enimmäismäärä.

Hallituksen tulee päättää, missä laajuudessa ja millä edellytyksillä varoja voidaan sijoittaa työnantajayhteisöön tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvaan muuhun yhteisöön.

Lisäksi hallituksen tulee päättää niistä periaatteista, joilla varoja voidaan sijoittaa yhtiöihin, joiden omistajana tai hallinnossa on eläkesäätiön tai työnantajayhtiön hallituksen jäseniä tai siihen johtavassa asemassa olevia henkilöitä tai säätiön tilintarkastaja.

7. Selvitys eläkesäätiön sijoitustoiminnassa noudatettavista päätösvaluutoista.

Selvityksessä tulee kertoa, miltä osin hallitus itse suoraan päättää sijoitustoiminnasta ja miltä osin ja missä rajoissa päätösvalta on siirretty esim. asiamiehelle ja eläkesäätiön muille toimihenkilöille.

8. Selvitys sijoitustoiminnan raportoinnista hallitukselle.

Sijoitussuunnitelmassa tulee aina olla selvitys siitä, miten, mitä asioita ja kuinka usein sijoitustoiminnasta raportoidaan hallitukselle ja muulle johdolle.

Katso myös tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.3.

A-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön A-osaston on sisällytettävä sijoitussuunnitelmaan sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys:

- Selvitys on julkinen asiakirja, jonka ei tule sisältää liikesalaisuuden piiriin kuuluvia yksityiskohtaisia tietoja.
- Selvityksen tulee sisältää selostus sijoitusriskien mittaamis- ja hallintamenetelmistä sekä strategiasta, jonka mukaan A-eläkesäätiö tai AB-eläkesäätiö A-osaston osalta on hajauttanut sijoittamansa varat ottan huomioon eläkevastuun luonteen ja keston vapaaehtoisen eläketurvan osalta.
- Selvitystä on tarkistettava ilman viivytystä kaikkien merkittävien sijoituspolitiikkaa koskevien muutosten jälkeen ja aina vähintään joka kolmas vuosi.
Selvitys on pyynnöstä toimitettava eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluville ja vapaakirjan saaneille henkilöille, eläkkeensaajille sekä tarvittaessa heidän edustajilleen.

9. Maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavien eläkesäätiöiden sijoitusten ryhmittely

Maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavien eläkesäätiöiden on lisättävä sijoitussuunnitelmaan periaatteet, jotka koskevat varojen sijoittamista eri ryhmiin.

10. Selvitys lisäeläkejärjestelyjen sijoitusriskin seurannasta

Selvityksessä tulee kertoa, millä tavalla ja kuinka usein laitos seuraa sijoitusriskejään.

Poistettu: <#>¶

Poistettu: 19.2.2009

2.2.4.1 Muu luetteloiduksi katteeksi kelpaava omaisuus

2.2.4.1.1 A-eläkesäätiö ja AB-eläkesäätiön A-osasto

A-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön A-osaston 25 prosentin eläkevastuun katteen osaan sovelletaan lievempiä katesäännöksiä kuin 75 prosentin eläkevastuun katteen osaan.

A-eläkesäätiö ja AB-eläkesäätiön A-osasto voi lukea ESL:n 47 m §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla eläkevastuun katteeseen (25 %) **muuta varoja ja sitoumuksia** seuraavasti:

- Osakkeita ja osuuksia muissa kuin arvopaperipörssissä noteeratuissa yhteisöissä yhteensä enintään 10 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä siten, että yhteen tällaiseen yhteisöön saa olla sijoitettuna enintään 5 prosenttia edellä mainituista varoista.
- Sellaisia sitoumuksia, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla, yhteensä enintään 10 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä kuitenkin siten, että yhden yhteisön tällaisiin sitoumuksiin saa olla sijoitettuna enintään 5 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä.
- Velkasitoumuksia, joissa velallinen, takaaja tai vakuus on muuta kuin, mitä säädetään ESL:n 47 b – 47 e §:ssä. Kuitenkin velkasitoumuksiin, joissa on sama velallinen, takaaja tai vakuus, ei saa olla sijoitettuna enempää kuin 10 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä.
- Velkasitoumuksia, joiden vakuutena on kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään alusrekisteriin merkittyyn alukseen.
- Velkasitoumuksia, joiden vakuutena on kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään ilma-alusrekisteriin merkittyyn ilma-alukseen.
- Muita kuin edellä mainittuja varoja ja sitoumuksia enintään 5 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä.

2.2.4.1.2 Rinnastuksia

1) Indeksiin sidotut lainat, joissa liikkeeseenlaskija on kaikissa tapauksissa sitoutunut maksamaan takaisin koko sijoitetun pääoman, voidaan katteessa rinnastaa liikkeeseenlaskijan velkasitoumukseen.

2) ETA-valtiossa toimiluvan saaneen julkisen valvonnan alaisen vakuutusyhtiön myöntämä henkivakuutus tai kapitalisaatiosopimus voidaan rinnastaa ESL:n 47 b §:n 3 kohdan mukaiseen velkasitoumukseen. Katteeseen hyväksytään määrä, joka vastaa vakuutuksen takaisinostoarvoa, tai jos kuolemantapaussumma on tätä pienempi, kuolemantapaussumma. Lisäksi edellytetään, että edunsaaja on sama kuin vakuutuksenottaja. Rinnastus koskee sopimuksia, joille kertyy tuottoa joko kiinteään ja/tai vakuutusyhtiön toiminnan tulokseen perustavana korkona.

Jos edellä mainittu henkivakuutus tai kapitalisaatiosopimus on myönnetty sijoitussidonnaisena, noudatetaan, mitä rahasto-osuuksista sijoitusrahastoissa on säädetty ESL:ssa ja jäljempänä tämän määräys- ja ohjekokoelman 2.2.6 kohdassa.

3) Käteisvarat (setelit, kolikot ja postimerkit) rinnastetaan pankkisaamisiin.

4) Saamiset ETA-talletuspankkien, -luottolaitosten ja -vakuutusyhtiöiden takuurahastoilta rinnastetaan ESL:n 47 b §:n 3 kohdan velkasitoumuksiin.

5) Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuovelkaa katettaessa Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ETA:n kuulumattomat valtiot rinnastetaan ETA-valtioon.

Poistettu: ¶

2.2.5 TYÖNANTAJAN TOIMINTAAN LIITTYVÄÄ OMAISUUTTA KOSKEVAT RAJOITUKSET

Eläkesäätiön työnantajariippuvuuteen liittyvien riskien vähentämiseksi on ESL:n 47 i §:ssä säädetty, että sellaiseen omaisuuteen, jonka arvo perustuu pääosin työnantajan toimintaan, saa katteesta olla sijoitettuna enintään 25 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä. Yhteen toiminnalliseen kokonaisuuteen sijoitettua omaisuutta saa katteeseen lukea enintään 15 prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä.

Poistettu: 19.2.2009

2.2.11 KATTEEN LUETTELOINTI

2.2.11.1 Kateluettelo

Eläkesäätiöllä on oltava eläkevastuun katteena olevista varoista luettelo:

- AB-eläkesäätiön on laadittava erilliset luettelot TEL:n mukaisesta eläketurvasta ja vapaaehtoisista lisäeduista aiheutuvan eläkevastuun katteena olevista varoista. Lakisääteisen toiminnan osalta katso tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 2A.1.3.3.
- Eläkesäätiö, joka harjoittaa sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä, tulee merkitä maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevat varat omaksi osastokseen kateluetteloon.
- Työnantajakohtaista järjestelmää noudattavissa yhteiseläkesäätiöissä luettelot katteena olevasta omaisuudesta laaditaan työnantajakohtaisesti.

Rajat ylittävän toiminnan osalta ks. 4.6.

Kateluetello on laadittava selväkielisessä kirjallisessa muodossa tai automaattisen tietojenkäsittelyn tallenteena. Tilikauden päättymisajankohdan tilannetta vastaava kateluettelo liitteineen on saatettava selväkieliseen kirjalliseen muotoon ja eläkesäätiön asiamiehen on päivättävä ja allekirjoitettava se viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilikauden päättymisajankohdan mukainen kateluettelo on sidottava ja sen sivut on numeroitava. Sidottu kateluettelo on säilytettävä tilinpäätösajankohtaa seuraavat kymmenen vuotta.

Katteen määrä tulee myös tilikauden aikana olla jatkuvasti laissa vaaditun suuruinen, ottaen huomioon myös katettavan määrän ennakoitut muutokset. Tämä on erityisesti huomioitava sellaisen katteena olevan omaisuuden osalta, jonka katearvo vaihtelee.

Kateluetello tulee ylläpitää ajantasaisena ja sen tulee vaadittaessa olla tulostettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon.

Yhteenveto eläkevastuun katteesta -lomake:

AB-eläkesäätiöiden on laadittava erilliset yhteenvedot A- ja B-osaston eläkevastuun katteesta. Lakisääteisen toiminnan osalta katso kappale 2A.1.3.3.

Työnantajakohtaista järjestelmää noudattavissa yhteiseläkesäätiöissä yhteenvedot katteena olevasta omaisuudesta laaditaan lisäksi työnantajakohtaisesti.

Lisäksi kateomaisuuden sisältämistä suurimmista riskikeskittymistä laaditaan erillinen yhteenveto (liite 3).

Poistettu: 19.2.2009

5.5 Muut asiakirjat ja selonteot

Eläkesäätiön on toimitettava B-osaston osalta VVV:lle vuosittain *tammikuun 12 päivään mennessä* **raportti ennakkotiedot työeläkelaitosten toiminnasta**. Raportti sisältää tietoja sijoitustoiminnan tuotoista ja kuluista, maksutulosta, maksetuista korvauksista, ja investointien sekä sijoitusomaisuuden lisäyksestä. Tiedot tulisi ilmoittaa virastolle sähköpostin liitetietona (tai levykkeellä) Excel-taulukkolaskentamuodossa tallennettuna. Kyse-lylomake ja sen Excel-taulukkopohjat toimitetaan eläkesäätiöille vuosittain joulukuussa. Taulukkopohja on saatavissa tammikuun alusta alkaen viraston internet-sivuilta. Pyynnöstä virasto lähettää taulukkopohjan myös sähköpostilla tai levykkeellä.

VVV lähettää yhteenveton ennakkotiedoista Tilastokeskukselle kansantalouden tilinpitoa varten. Ennakkotietoja käytetään mm. EMU- ylijäämän/alijäämän arvioimiseksi.

5.6 Sijoitussuunnitelma

Eläkesäätiön hallituksen hyväksymä tilinpäätöstä seuraavan vuoden sijoitussuunnitelma on toimitettava VVV:lle seuraavan tilikauden ensimmäisen kuukauden loppuun mennessä.

5.7 Kannatusmaksuvakuus

Eläkesäätiön tulee toimittaa VVV:lle selvitys kannatusmaksuvakuudesta, ks. tilastokertomus kohta 7.

5.8 Tilintarkastajan raportit

Eläkesäätiön on ilman erillistä pyyntöä toimitettava VVV:lle tilintarkastajien tilikauden aikana laatimat ja eläkesäätiön hallitukselle luovutetut raportit ja tarkastusmuistiot välittömästi sen jälkeen, kun tilintarkastajat ovat ne eläkesäätiölle luovuttaneet.

5.9 Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn laskuperusteet

Eläkesäätiön on toimitettava maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä koskevat laskuperusteet Finanssivalvonnalle ennen niiden käyttöönottoa.

Poistettu: 19.2.2009

YHTEENVETO ELÄKEVASTUUN KATTEESTA		xx.xx.xxxx	A-eläkesäätiöt ja A-osastot
Eläkesäätiön nimi			
Finanssivalvonnan rekisterinumero		Maksuperusteinen	ES

Euro

Eläkevastuun bruttomäärä / Katettava määrä yhteensä

Eläkesäätiölain 47 §:n mukaisena katteena oleva omaisuus

Omaisuuslaji	ESL	Kaikki katekelpoinen omaisuus	Josta eläkevastuun katteena ²⁾	Kate eläkevastuun bruttomäärästä %
		Täytetään täysinä euroina (ei tuhansina)		
		Euro	Euro	
VELKASITOUUMUKSET JA RAHASTO-OSUUDET	47 b §			
Velallisena tai takaajana valtio				#JAKO/0!
Velallisena tai takaajana kunta / seurakunta				#JAKO/0!
Velallisena tai takaajana talletuspankki				#JAKO/0!
Velallisena tai takaajana vakuutusyhtiö				#JAKO/0!
Rahasto-osuudet				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

VELKASITOUUMUKSET	47 c §			
Velallisena tai takaajana muu luottolaitos				#JAKO/0!
Pörssiyhtiöiden velkasitoumukset				#JAKO/0!
Muiden kuin pörssiyhtiöiden noteeratut velkasitoumukset				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

OSAKKEET JA RAHASTO-OSUUDET	47 d §			
Pörssiosakkeet				#JAKO/0!
Rahasto-osuudet				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

SIJOITUKSET KIINTEISTÖIHIN	47 e §			
Kiinteistöt ja rakennukset				#JAKO/0!
Kiinteistö- ja asunto-osakkeet				#JAKO/0!
Velkasitoumukset, joissa vakuutena kiinteistöjä tai osakkeita				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

MUU ELÄKEVASTUUN KATE	47 m §			
Osakkeet ja osuudet				#JAKO/0!
Velkasitoumukset työnantajalle				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

KATE YHTEENSÄ	0	0	#JAKO/0!
josta lain MaksuPerL 17 §:n 2 momentin mukaisia sijoituksia			#JAKO/0!
josta lain MaksuPerL 17 §:n 3 momentin mukaisia sijoituksia			#JAKO/0!

Päiväys

Eläkesäätiön asiamiehen allekirjoitus

ELÄKEVASTUUN KATEOMAISUUDEN RISKIKESKITTYYMÄT			
Eläkesäätiön nimi			
Finanssivalvonnan rek.nro			<--- A (A-osasto)
Kausi			<--- Maksuperusteinen
			<--- B (B-osasto)

Täytetään täysinä euroina (ei tuhansina)

Eläkevastuun katteeseen sisältyvät riskikeskittymät ryhmiteltynä eläkesäätiölain 47 f § - 47 i § mukaisesti.	Sijoitusten käypä arvo	Josta eläkevastuun katteena	Prosenttia eläkevastuun bruttomäärästä
	Euro	Euro	%

1. Yhteisöriski (47 f §)

47 b §:n mukaiset yhteisöt			#JAKO/0!
47 c §:n mukaiset yhteisöt			#JAKO/0!
47 d §:n mukaiset yhteisöt			#JAKO/0!

2. Kiinteistöriski (47 g §) ¹⁾

Kohteen nimi			#JAKO/0!
Kohteen nimi			#JAKO/0!
Kohteen nimi			#JAKO/0!

3. Yhteisöriski (47 h §)

1 momentin mukaan			
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
2 momentin mukaan			
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
3 momentin mukaan			
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!

4. Työnantjariski (47 i §)

Työnantjariski			#JAKO/0!
Työnantjariski			#JAKO/0!
Työnantjariski			#JAKO/0!

Täytetään aina jokaisesta kohdasta kolme suurinta riskiä. Jos ei ole täytettävää merkitään luvuksi 0.

¹⁾ Mikäli useampia riskikeskittymiä kuin 3 -> erillinen erittely

Päiväys

Eläkesäätiön asiamiehen allekirjoitus

ELÄKEKASSA

1. ELÄKEKASSAN KIRJANPITOJA, TILINPÄÄTÖSTÄ JA TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutuskassalain (1164/1992) 6 luvun 77 §:n 2 momentin nojalla ja sosiaali- ja terveysministeriön antaman vakuutuskassan tilinpäätöstä koskevan asetuksen johdosta seuraavan eläkekassan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevan määräyksen.

Eläkekassan tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan:

- vakuutuskassalain (1164/1992) (VKL) säännöksiä;
- kirjanpitolain (1336/1997) (KPL) säännöksiä siten kuin vakuutuskassalaissa säädetään;
- kirjanpitoasetuksen (1339/1997) (KPA) säännöksiä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädetään;
- sosiaali- ja terveysministeriön antamaa asetusta vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätöksestä (1336/2002);
- sosiaali- ja terveysministeriön antamaa asetusta rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen, biologisten hyödykkeiden ja eräiden muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen (1327/2004);
- Vakuutusvalvontaviraston (VVV) antamia eläkekassan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia määräyksiä ja ohjeita;
- soveltuvin osin kirjanpitolain säännösten nojalla annettuja kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksiä ja kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeita.

Eläkekassan tilinpäätökseen sisällytetään tuloslaskelma ja tase liitetietoineen. Tilinpäätökseen sisällytetään lisäksi tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot viimeistä edelliseltä tilikaudelta, ellei jäljempänä toisin määrätä. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus. Tuloslaskelma ja tase laaditaan STM:n antamia kaavoja noudattaen.

Eläkekassan tasekirja (KPL 3 luku 8 §) sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen, liitetiedot, tilinpäätöksen allekirjoitukset, tilintarkastajan tilinpäätösmerkinnän ja luettelon kirjanpitokirjoista ja tositelajeista ja niiden säilytystavoista AB-eläkekassa sisällyttää tasekirjaansa myös osastokohtaiset tuloslaskelmat, taseet ja sijoitustoiminnan liitetiedot (ks. kohdat 1.9.1.4 ja 1.9.2.1.1).

AB-eläkekassan kirjanpito:

AB-eläkekassalla tarkoitetaan tässä määräyksessä eläkekassaa, joka harjoittaa sekä lakisääteistä toimintaa (B-osasto) ja muuta toimintaa (A-osasto)

AB-eläkekassan kirjanpito on aina laadittava osastokohtaisesti. Ks. kohta 1.7.

A- ja B-eläkekassa:

A-eläkekassalla tarkoitetaan tässä määräyksessä eläkekassaa, joka harjoittaa muuta kuin lakisääteistä toimintaa ja B-kassalla eläkekassaa, joka harjoittaa lakisääteistä toimintaa.

Eläkekassa, joka hoitaa sekä etuusperusteista lisäeläketurvaa että maksuperusteista lisäeläketurvaa:

Eläkekassan, joka hoitaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläketurvaa, tulee laatia kirjanpitonsa siten, että maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn varat ja velat on erotettu muusta lisäeläketurvasta. Ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.7.2.

1.1 Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on kerrottava mm.

- tilikauden aikana tapahtuneista vastuun siirroista, jakautumisista ja sulautumisista

Poistettu: 19.2.2009

- varojen palauttamisista osakkaille (ylikatteen tai ylitteen palautus osakkaalle)

Toimintakertomuksessa on kerrottava vastuun siirtämisen (luovuttaminen ja vastaanottaminen), sisäisen siirron, omaisuuden vaihdon ja varojen palautuksen osalta mm; siirrettävän omaisuuden laatu ja euromäärä, omaisuuden käyvän arvon määrittäminen ja siirron ajankohta. Lisäksi toimintakertomuksessa tulee todeta, milloin eläkekassan hallituksen kokous on tehnyt asiasta päätöksen ja milloin asialle on saatu VVV:n suostumus (mikäli se tarvitaan).

1.2 Tuloslaskelman laatiminen

Tuloslaskelman kaavat:

Annetaan STM:n asetuksen mukaista tuloslaskelman kaavaa yksityiskohtaisempia tietoja, voidaan joko käyttää liitteitä tai lisätä kaavaan nimikkeitä. Jos kaavan nimikkeitä lisätään, pääryhmien nimikkeitä ei saa muuttaa, pääryhmiä ei saa jakaa, erä ei saa siirtää pääryhmästä toiseen eikä esitysjärjestyksestä saa muuttaa.

Mikäli yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta, se on jätettävä pois tuloslaskelmasta.

Tuloslaskelmassa esitetään tulosta heikentävät erät ja negatiiviset erotukset miinusmerkillä (-).

Tuottoja ja kuluja ei saa kuitata toisiaan vastaan (bruttoperiaate), ellei sitä ole erikseen sallittu.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien virheiden korjaukset:

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset ja aikaisempia tilikausia koskevien virheiden korjaukset merkitään aina tilikauden tuloslaskelmaan.

1.2.1 VAKUUTUSMAKSUTULO

Tuloslaskelman kohtaan Vakuutusmaksutulo merkitään suoriteperusteinen vakuutusmaksutulo luottotappioilla vähennettynä jaettuna erikseen lakisääteisistä eläkkeistä (TEL ja YEL) johtuvaan maksutuloon ja muista eläkkeistä johtuvaan maksutuloon sekä vastuunsiirtoihin. [Maksuperusteisten lisäeläkkeiden vakuutusmaksutuloon sisältyy myös työntekijäin osuus vakuutusmaksusta.](#)

TEL:n mukaisiin vakuutusmaksuihin luetaan vakuutusmaksujen ohella myös luottovakuuttajan suorittama säästörahasto-osuus. Yrittäjäin eläkelain mukainen (YEL) mukainen vakuutusmaksu kirjataan mahdollisella palautuksella vähennettynä.

TEL:n mukaiseksi vakuutusmaksuksi kirjataan, silloin kun vakuutusmaksua on lainsäädännön tai valtioneuvoston päätöksen perusteella alennettu, alennettu vakuutusmaksu. Myöhemmin vuosina maksutuloon sisällytetään vastuuvajauksen kuollettamiseksi perittävät lisämaksut. Eläketurvakeskukselle suoritettava tai siltä saatava vastuuvajauksen selvittelyerä otetaan huomioon vakuutusmaksutulossa.

Vastaavasti maksu kirjataan alennettuna myös silloin, kun maksua on alennettu TEL 13 §:ssä 1 momentissa tarkoitettuun järjestelyyn perustuen. Myös näin syntyneen vastuuvajauksen kuollettamiseksi perittävät maksut sisällytetään maksutuloon. Vastuuvajauksen osalta ks. kohta 1.2.6.

Vakuutusmaksutuloon kirjataan myös vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuva korotus. Tilikautena suoritettuja, mutta seuraavaan tilikauteen kohdistuvia vakuutusmaksuja ei lueta tilikauden maksutuloihin, vaan ne merkitään taseen muihin velkoihin/vakuutusmaksuennakot.

Muista eläkkeistä johtuva maksutulo jaetaan tuloslaskelmassa jäsenmaksuihin ja kannatusmaksuihin. Jäsenten suorittama vakuutusmaksu merkitään kohtaan Jäsenmaksut. Osakkaan suorittama muu kuin työntekijäin eläkelain (TEL) mukainen vakuutusmaksu kirjataan kohtaan Kannatusmaksut.

Poistettu: 19.2.2009

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista kirjataan maksutuloon, kun on käynyt todennäköiseksi, ettei vakuutusmaksusaamisesta ole odotettavissa suoritusta. Mikäli luottotappio myöhemmin osoittautuu aiheettomaksi, merkitään se samaan tuloslaskelma-erään. Saamisten arvostaminen ks. kohta 1.5.2.

Tuloslaskelman kohtaan Vakuutusmaksutulo/Vastuun siirrot merkitään eläkekassalle toiselta eläkelaitokselta vastuun siirtona siirtyneet muuta kuin TEL:n ja YEL:n mukaista vastuuvulkaa vastaavat varat. Vastuun siirto ks. kohta 1.8.

1.2.2 Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut

Sijoitustoiminnan tuottoja ja kuluja kirjattaessa noudatetaan bruttoperiaatetta.

Sijoituksissa olevan käyttöomaisuusluonteisten arvopapereiden, kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden muut tuotot ja kulut esitetään sijoitustoiminnan tuotoissa ja kuluissa.

Omien toimitilojen laskennallista vuokraa tai muita laskennallisia eräiä ei merkitä tuloslaskelmaan.

Mikäli eläkekassa harjoittaa sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä tai pelkästään maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä eritellään maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitustoiminnan nettotuotot tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdan 1.9.1.5 mukaisesti.

1.2.2.1 Sijoitustoiminnan tuotot

Sijoitustoiminnan tuottoja ovat mm. osinkotuotot, korkotuotot, saamisten ja arvopapereiden indeksikorotukset, sijoitusomaisuuden ja käyttöomaisuuden myyntivoitot, arvonalentumisten palautukset ja muut vastaavat sijoitustoiminnan tuotot.

Osinkotuottoja ovat osakkeista ja osuuksista saadut osingot ym. voitto-osuudet. Osingot ja muut voitto-osuudet kirjataan pääsääntöisesti sille tilikaudelle, jona osingonjaosta on päätetty.

Korkotuottoja ovat sijoituksista ja saamisista kertyneet korot. Korkotuottoihin merkitään myös indeksikorotukset ja viivästyneistä vakuutusmaksusuorituksista perityt korot.

Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenon erotuksen jaksotus kirjataan korkotuottojen lisäykseksi tai vähennykseksi arvopaperin juoksuaikana (=hintaeron jaksottaminen) (ks. STM:n asetus 1340/2002 ja tämän määräyksen kohta 1.5.1.1.1).

Indeksiin sidotun lainan tuotto voidaan kirjata tilikauden korkotuotoksi ja siirtosaamiseksi vain, mikäli liikkeenlaskija tai muu osapuoli on alkuperäisissä lainaehdoissa tai muussa kirjallisessa sopimuksessa sitoutunut maksamaan tuoton. Tuoton takaavan järjestelyn tulee olla liikkeeseenlaskijaa tai muuta osapuolta sitova siten, ettei sitä voida purkaa laina-aikana.

Kiinteistösjoitusten tuottoja ovat vuokrat ja käyttökorvaukset, puun ja maa-ainesten myyntituotot, kiinteistöosakkeista saadut osingot ym. vastaavat kiinteistötuotot sekä korot lainasaamisista eläkekassan omistamilta kiinteistöyhteisöiltä.

Sijoitusten arvonalentumisten palautukset käsitellään tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1 Sijoitusten realisoitumattomat arvonnäytökset ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.2.

Sijoitusten arvonnäytökset maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.3.

Valuuttakurssivoitot ks. kohta 1.2.2.5.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.2.2 Sijoitusten arvonkorotukset

Tilikauden aikana tehdyt sijoitusten arvonkorotukset merkitään tuloslaskelmassa tähän kohtaan. Arvonkorotuksia käsitellään tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1.

1.2.2.3 Sijoitustoiminnan kulut

Sijoitustoiminnan kuluja ovat mm. kiinteistösijoitusten kulut, vieraan pääoman korko- ym. kulut, sijoitusomaisuuden myyntitappiot ja arvonalentumiset sekä sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuneet hoitomenot ja poistot kohdan 1.4 mukaisesti.

Kiinteistösijoitusten kuluja ovat mm. kiinteistöjen hoitokulut, kiinteistöosakkeiden hoito- ja pääomavastikkeet, luottotappiot vuokrasaamisista, kiinteistövero, metsänhoitomaksu ym. välittömät kiinteistösijoitusten kulut sekä kiinteistösijoitusten hoitamisesta aiheutuvat menot ja poistot. Kiinteistösijoitusten kuluihin merkitään sijoitus- ja käyttöomaisuuteen kuuluvan rakennuksen ja niihin ainesosina kuuluvien koneiden ja laitteiden poistot.

Kuluja muista sijoituksista ovat mm. luottotappiot korkosaamisista ja muiden sijoitusten kuin kiinteistösijoitusten hoitamisesta aiheutuvat menot ja poistot. Ks. kohta 1.4/sijoitustoiminnan hoitomenot/ja poistot.

Vieraan pääoman korko- ym. kuluihin sisällytetään veloista kertyneet korot mukaan lukien kiinteistösijoitusten korot sekä muut vieraan pääoman kulut. Korkokuluihin merkitään myös velkojen indeksikorotukset, korkolain (633/82), VKL:n 91 §:n ja TyEL 115 §:ssä tarkoitetut etuuksien ja korvausten viivästymisen johdosta maksettavat korotukset.

Sijoituksiin sisältyvien saamisten luottotappiot käsitellään arvonalentumisina.

Sijoituksien arvonalentumisten oikaisut käsitellään tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1.

Sijoitusten realisoitumattomat arvon muutokset ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.2.

[Sijoitusten arvon muutokset maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä ks. määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.3.](#)

Valuuttakurssitappiot ks. kohta 1.2.2.5.

1.2.2.4 Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu

Sijoitusten arvonkorotusten oikaisut kirjataan tähän ja niitä on käsitelty tarkemmin kohdassa 1.5.1.1.1.

1.2.2.5 Valuuttakurssierot

Valuuttakurssierot käsitellään kirjanpidossa pääsääntöisesti tulon tai menon oikaisueränä ja rahoitustapahtumiin liittyvät kurssierot sijoitustoiminnan muina tuloina/menoina. Vähäiset menon tai tulon oikaisuerinä syntyneet kurssierot voidaan merkitä erään Sijoitustoiminnan muut tulot/menot. Ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.5.1.1.1 sijoitusten arvostaminen ja käsittely kirjanpidossa/ulkomaan rahan määräinen sijoitus.

Taseen muidenkin omaisuuserien kuin sijoitusten valuuttakurssivoitto voidaan merkitä sijoitustoiminnan muihin tuloihin ja niiden valuuttakurssitappiot sijoitustoiminnan muihin menoihin.

Kurssierot käsitellään noudattaen soveltuvin osin KILA:n yleisohjetta (31.12.2005) ulkomaanrahan määräisten saamisten sekä velkojen ja muiden sitoumusten muuttamisesta Suomen rahaksi. Yleisohjetta noudatetaan myös suojaamistilanteissa.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.3 KORVAUSKULUT

Korvauskulut ilmoitetaan tuloslaskelmassa erikseen lakisääteisten ja muiden eläkkeiden osalta. [Muiden eläkkeiden osalta esitetään erikseen maksuperusteisten järjestelyjen maksetut korvaukset ja korvausvastuun muutos](#)

Maksettuihin korvauksiin merkitään lakisääteiset eläkkeet (TyEL ja YEL) ja niihin liittyvät vastuunjakokorvaukset sekä muut niistä aiheutuvat lakisääteiset suoritukset. Muut kuin lakisääteiset eläkkeet ja niistä aiheutuvat muut suoritukset esitetään omina erinään. Lakisääteisten eläkkeiden maksettuihin korvauksiin merkitään myös EY:n eläkkeiden siirtomäärien korot.

Vastuunjakokorvauksina ilmoitetaan suoriteperusteisesti se määrä, jonka eläkesassa on maksanut tai saanut eläkelaitosten yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjaosta korjattuna vastuunjaosta johtuvalla tilikauteen kohdistuvalla saatavalla tai velalla. Vastuunjakokorvauksiin luetaan myös edellä mainittuihin eriin sisältyvät korot.

Lakisääteisessä eläkevakuutuksessa yhteisesti vastattavat korvaukset merkitään maksettuihin korvauksiin vastuunjakoon osallistuvien kesken tehdyllä tasoituksella ja tämän mahdollisella korolla korjattuina (vastuunjakokorvaukset). Työttömyysvakuutusrahaston (TVR) erät sekä palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannusten jaon erät kirjataan omana eränään vastuunjakokorvauksiin. Saatavia eriä Eläke-Kansan konkurssipesältä ja ETK:n luottovakuutustoiminnan lopettamisesta ei kirjata lakisääteisiin maksuihin, vaan ne ovat mukana vastuunjaon selvittelyssä ja sisältyvät vastuunjaon eriin. Ks. määräyksen kohta 1.9.1.2.

TyEL 46 §:n ja 102 §:n mukaiset lääkäripalkkiot, matkakustannusten ym. kulut merkitään korvausmenoon rahastoituna eläkemenona.

Lain valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (VEKL) mukaisista etuuksista aiheutuvat suoritukset merkitään tuloslaskelman korvauskuluihin. Korvauskuluihin merkitään myös VEKL:stä eläkelaitokselle aiheutuvien menojen ja kulujen peittämiseksi saatavat erät korkoineen. Saaminen/-velka VEKL:stä kirjataan korkoineen siirtosaamiseen/-velkaan.

Lakisääteisiin eläkkeisiin luetaan muun muassa TyEL:n mukaiset vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe- sekä osa-aika-eläkkeet. Muihin eläkkeisiin luetaan vapaaehtoisesta lisäeläketurvasta aiheutuneet eläkkeet. Maksettuja korvauksia ovat mm. hautausavustukset, kuntoutuskulut, lääkäripalkkiot ja muut vastaavat korvaukset.

Maksettuihin korvauksiin merkitään myös mm. vastuunjakokorvaukset ja takaisinostot. Vastuunjakokorvauksina ilmoitetaan suoriteperusteisesti se määrä, jonka eläkekassa on maksanut tai saanut eläkelaitosten yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjaosta korjattuna vastuunjaosta johtuvalla tilikauteen kohdistuvalla saatavalla tai velalla. Vastuunjakokorvauksiin luetaan myös edellä mainittuihin eriin sisältyvät korot. Takaisinostoihin merkitään säännöissä mainitulla tavalla aktiiviaikana eroavalle jäsenelle tai hänen johdostaan työnantajalle takaisinmaksetut jäsen- tai kannatusmaksut tai rahasto-osuudet.

Maksettuihin korvauksiin merkitään kaikki erät, joiden suorittamisvelvollisuus (=eläkepäätös tehty) on syntynyt ennen tilikauden päättymistä. Etukäteen maksetut korvaukset merkitään muihin saamisiin.

Korvausvastuun muutos ilmoitetaan tilikauden loppu- ja alkuosuureiden erotuksen suuruusena erikseen lakisääteisten ja muiden eläkkeiden osalta.

Tuloslaskelman kohdassa Korvauskulut/Vastuun siirrot merkitään eläkekassan toiselle eläkelaitokselle vastuun siirtona siirtyneet mutta kuin TEL:n ja YEL:n mukaista vastuovelkaa vastaavat varat (ks. kohta 1.2.1. ja vastuun siirrot ks. kohta 1.8.)

1.2.4 VAKUUTUSMAKSUVASTUUN MUUTOS

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään tuloslaskelmassa erikseen lakisääteisten ja muiden eläkkeiden osalta. [Muiden eläkkeiden osalta esitetään erikseen maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn korvausvastuun muutos.](#)

Poistettu: 19.2.2009

1.2.6 VASTUUVAJAUKSEN MUUTOS

Vastuuvajauksen muutos ilmoitetaan tuloslaskelmassa tilikauden alku- ja loppusuureiden erotuksena. Muiden eläkkeiden vastuuvajauksella tarkoitetaan VKL 81 a §:n 2 momentin mukaista vakuutusteknistä katevajausta.

Ks. tämän määräyksen kohta 1.3.1.3.

1.2.7 POISTETTU

1.2.8 HOITOKULUT JA POISTOT

Hoitokuluihin merkitään eläkekassan toiminnan hoitamisesta aiheutuneet muut hoitokulut kuin sijoitustoiminnan hoitokulut sekä ne poistot, joita ei esitetä sijoitustoiminnan kuluina.

Hoitokuluihin merkitään palkat, palkkiot, henkilösivukulut ja muun toiminnan kuin sijoitustoiminnan hoitokulut.

Mikäli maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä hoitokulut jaetaan rahoittavan yrityksen ja työntekijän kesken, vähennetään työntekijän osuus hoitokuluista sijoitusten nettotuotoista. Tuloslaskelman erässä hoitokulut esitetään silloin rahoittavan yrityksen osuus muista hoitokuluista kuin sijoitustoiminnan hoitokuluista, jotka esitetään sijoitustoiminnan kuluina. Ks. myös liite 1.9.1.3.

Mikäli eläkekassan maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn hoitokuluja ei jaeta rahoittavan yrityksen ja vakuutetun kesken ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 1.3.1.5.

Hoitokuluihin merkitään eläkesassan lakisääteiset maksut. Lakisääteisiin maksuihin sisällytetään 1) Eläketurvakeskuksen kustannusosuus = eläkesassan osuus Eläketurvakeskuksen yhteisesti katettavista kustannuksista (ennakot ja lopullinen tarkistuserä), 2) Oikeushallintomaksu = Työeläkeasioiden muutoksen hakulautakunnan 16 §:ssä tarkoitettu oikeushallintamaksu, 3) Vakuutusvalvontaviraston valvontamaksu ja 4) Muut erät. Esim. Garantian osakkeiden myynnistä saadut tuotot merkitään lakisääteisissä maksuissa muihin eriin

Mikäli eläkesassa ostaa Eläketurvakeskukselta esim. rekisteripalveluja tai muita palveluja, jotka Eläketurvakeskus erikseen laskuttaa, ei niitä sisällytetä Lakisääteiset maksut -erään.

Saatavia eriä Eläke-Kansan konkurssipesältä tai saatavia ETK:n luottovakuutustoiminnan lopettamisesta ei kirjata lakisääteisiin maksuihin, vaan ne ovat mukana vastuunjaon selvittelyssä ja sisältyvät vastuunjaon eriin.

1.2.9 MUUT TUOTOT JA KULUT

Muita tuottoja ovat erät, jotka eivät välittömästi liity eläkekassan harjoittamaan eläketoimintaan tai siihen liittyvään sijoitustoimintaan. Esimerkiksi eläkekassan saamat lahjoitukset ovat muita tuottoja.

Muut kulut vastaavat sisällöltään muita tuottoja.

1.2.10 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Tilinpäätössiirroissa esitetään vapaaehtoisten varausten (KPL 5 luku 15 §) muutos, joka esitetään tilikauden lopussa ja alussa taseessa olleiden varausten erotuksen suuruisena.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.11 TULOVEROT

Välittömät verot merkitään tilinpäätökseen suoriteperiaatetta noudattaen.

Tilikauden veroihin merkitään tilikauden verolaskelman mukainen vero, jota laskettaessa otetaan huomioon mm. verotettava tulo, vahvistettujen tappioiden vähentäminen, veroylijäämä ja verokanta, sekä aikaisempien tilikausien verot. Tilikaudelle maksuunpantujen ennakoverojen oikaisemisesta tai täydentämisestä suoriteperusteisesti syntyvä verovelka tai -saaminen kirjataan olennaisuuden periaatetta noudattaen siirtovelkana tai -saamisena taseeseen (Ks. myös KILA 1269/1994/Yhtiöveronhyvitys).

Mikäli tuloksen kannalta olennainen osa veroista kohdistuu aikaisempiin tilikausiin esim. jälkiveroista johtuen, esitetään se erikseen tuloslaskelmassa nimikkeellä Aikaisempien tilikausien verot tai liitetiedoissa.

Laskennallinen vero:

Laskennallinen vero on osa tuloveroja ja se esitetään tuloslaskelmassa tuloverojen alakohdassa Laskennallinen vero.

Laskennallisiin veroihin merkitään mm. kirjanpidon tuloksen ja verotettavan tulon jaksotuseroista (=ajotuserot) johtuva laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos edellisestä tilikaudesta, jos laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään taseessa.

Mikäli rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ja/tai sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa käypään arvoon merkitään taseeseen sekä tuloslaskelmaan ja/tai käyvän arvon rahastoon kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väli-aikaisista eroista johtuva laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos erityistä varovaisuutta noudattaen (ks. määräyksen kohta 1.5.1.1.2).

Laskennallisen veron laskennassa noudatetaan erityistä varovaisuutta ja KILAN yleisohjetta (12.9.2006) laskennallista veroveloista ja -saamisista.

1.2.12 SISÄINEN SIIRTO

AB-eläkekassan toisessa osastossa syntynyt ylikäte voidaan kokonaan tai osittain kirjata toiselle osastolle sisäisenä siirtona. Sisäinen siirto on tehtävä eläkekassan säännöissä ja VKL:n 8 a §:ssä määrättyllä tavalla.

Poistettu: ylijäämä

Eläkekassa, joka hoitaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläketurvaa, voi siirtää etuusperusteista lisäeläketurvaa hoitavalla osastolla syntyvän muun pysyvän ylikatteen kuin muiden eläkkeiden jäsenmaksuista syntyvän pysyvän ylikatteen maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavaan osastoon. Sisäisessä siirrossa tulee noudattaa maksuperusteista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiössä ja eläkekassoissa koskevan lain (173/2009) 6 §:n ja VKL 45 §:n säännöksiä. Ks. myös tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 3.1.1.

Poistettu: jäämä

Ylikatetta ei kuitenkaan voida kirjata toiselle osastolle enempää kuin määrä, jolla VKL:n 83 §:n mukainen katekelpoinen omaisuus ylittää kyseisen osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän. Siirron seurauksena ei varoja siirtävälle osastolle saa jäädä vastuuvajausta.

Sisäinen siirto merkitään tuloslaskelmaan erikseen lakisääteisten eläkkeiden ja muiden eläkkeiden osalta. Mikäli sisäinen siirto tehdään esim. AB-eläkekassan A-osastolta B-osastolle, merkitään sisäinen siirto tuloslaskelmassa kohtaan Sisäinen siirto/Lakisääteiset eläkkeet (+) ja kohtaan Sisäinen siirto/Muut eläkkeet (-).

Ks. myös määräyksen kohta 3.2.

Poistettu: 19.2.2009

1.2.13 PALAUTUS OSAKKAILLE

Yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan VKL:n 83 a § 1 momentin ja lakisääteisiä eläkkeitä myöntävän eläkekassan VKL:n 83 a § 3 momentin mukainen palautus osakkaalle merkitään tähän kohtaan. Osakkaalle palautettavan ylikatteen ja/tai ylittien palautuksen osalta viitataan 3.1 kohtaan. Ks. toimintakertomus kohta 1.1.

1.3 Taseen laatiminen

Taseen kaavat:

Annettaessa STM:n asetuksen mukaista taseen kaavaa yksityiskohtaisempia tietoja, voidaan joko käyttää liitteitä tai lisätä kaavaan nimikkeitä. Jos kaavan nimikkeitä lisätään, pääryhmien nimikkeitä ei saa muuttaa, pääryhmiä ei saa jakaa, eriä ei saa siirtää pääryhmästä toiseen eikä esitysjärjestystä saa muuttaa.

Mikäli taseen yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta, se on jätettävä pois taseesta.

1.3.1 VASTAAVAA

1.3.1.1 Aineettomat hyödykkeet

Aineettomiin hyödykkeisiin merkitään mm. aineettomia oikeuksia ja muita pitkävaikutteisia menoja.

Aineettomina oikeuksina esitetään sekä erikseen luovutettavissa olevat että muunlaiset oikeudet esim. toimiluvat ja ostettujen tietokoneohjelmien käyttöoikeudet.

Muita pitkävaikutteisia menoja ovat esimerkiksi vuokra- ja osakehuoneistojen peruserämenot, metsämaan ojitusmenot, metsäautoteiden rakentamismenot, siirtokelvottomat liittymismaksut, tietokoneohjelmien suunnittel- ja ohjelmointimenot ym. pitkävaikutteiset menot, mikäli ne on aktivoitu.

1.3.1.2 Sijoitukset

Eläkekassan sijoitukset muodostuvat sijoitusomaisuudesta ja sijoituksiin merkityistä käyttöomaisuusluonteisista arvopapereista, kiinteistöistä ja kiinteistöosakkeista.

Sijoituksiin merkitään erikseen kiinteistösijoitukset, sijoitukset eläkekassan osakkaana olevaan työnantajayritykseen ja muut sijoitukset.

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitukset, joiden valinnasta päättää vakuutettu, esitetään taseessa erikseen muista sijoituksista tase-erässä Sijoitukset, joiden valinnasta päättää vakuutettu. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään erittely maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoituksista kohdan 1.9.2.1.1 alakohdan 3 mukaisesti. Johdannaissopimuksen suojaavuuden kriteerit ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdat 1.5.1.2.1 ja 4.1.1.4.

1.3.1.2.1 Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöihin merkitään eläkekassan omistuksessa olevat kiinteistökohteet ts. kiinteistöt, toisen maalla olevat rakennukset, rakennelmat tai muut laitokset, kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenot, tilat, määräalat, vesialueet ja oikeudet vesivoimalaitoksen käytössä olevaan vesivoimaan edellyttäen, että vesivoiman käyttöoikeuden vakuudeksi on vahvistettu kiinnitys. Kiinteistöihin sisällytetään maa-alueen ja rakennuksen lisäksi niihin ainesosina kuuluva irtaimisto ja liittymismaksut. Kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenoihin sisällytetään sekä maa- ja vesialueiden että rakennusten ja rakennelmien vuokraoikeudet, jotka on aktivoitu KPL:n 5 luvun 11 §:n mukaisesti.

Poistettu: 19.2.2009

Tase-erään rahat ja pankkisaamiset merkitään käteinen raha ja ne pankkisaamiset, joiden nostoa ei koske aikatai muu rajoitus.

Maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavan eläkekassan, jossa hoitokustannuksia ei jaeta rahoittavan yrityksen ja vakuutetun kesken tulee perustaa erillinen pankkitili, jolta suoritetaan eläkekassan hoitokustannukset (hoitokustannustili). Rahoittavan yrityksen tulee tällöin huolehtia hoitokustannustilillä olevien varojen riittävästä hoitokuluihin.

Hoitokustannustilille siirretään sääntöihin otetun määräyksen perusteella myös sellaisen jäsenen, vapaakirjan saaneen henkilön ja eläkkeensaajan jäljellä olevat vakuutussäästöt, jolla ei ole kuollessaan lakimääräisiä perillisiä.

Muu omaisuus

Muuhun omaisuuteen merkitään taseen muihin kohtiin kuulumaton omaisuus.

1.3.1.6 Siirtosaamiset

Siirtosaamisiin merkitään tulojen ja menojen jaksottamiseen liittyvät laskennalliset erät (tulojäämät ja menoennakot). Laskennalliset erät esitetään siirtosaamisissa silloinkin, kun ne koskevat veroja ja sosiaaliturvaa. Siirtosaamisiin merkitään mm. tilikaudelle maksuunpantujen ennakoverojen oikaisemisesta tai täydentämisestä suoriteperusteisesti syntyvä verosaaminen olennaisuuden periaatetta noudattaen. Siirtosaamisiin merkitään mm. tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet korot ja vuokrat, joita ei vielä ole maksettu.

Siirtosaamisiin merkitään mm. eläkekassassa laskennallinen saaminen vastuunjaosta. Saamiset Työttömyysvakuutusrahaston (TVR) ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannusten jaosta sisältyvät taseen vastuunjaon saamiseraan. Valtion varoista suoritettava eläkkeen korvaaminen alle kolmevuotiaan lapsen hoidon ja opiskelun ajalta (VEKL:n arvioitu siirtoerä) kirjataan korkoineen siirtosaamisiin/-velkoihin.

1.3.2 VASTATTAVAA

1.3.2.1 Oma pääoma

Eläkekassan oma pääoma jaetaan taseessa pohjarahastoon ja takuupääomaan, vararahastoon, käyvän arvon rahastoon, muihin rahastoihin sekä edellisten tilikausien yli- ja alijäämään sekä tilikauden yli- ja alijäämään.

Käyvän arvon rahastoon merkitään sijoitusten arvonn muutokset STM:n asetuksen ”Rahoitusvälineiden, biologisten hyödykkeiden ja muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen” 8 §:n mukaisesti. Ks. myös tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdat 1.5.1.1.2 ja 1.9.2.1.3.

1.3.2.2 Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymässä esitetään KPL:n 5 luvun 15 §:n mukaiset vapaaehtoiset varaukset.

1.3.2.3 Vakuutustekninen vastuuelka

Vakuutusteknisen vastuuelkan määrä lasketaan tilikauden lopussa tai arvioidaan vakuutusmatemaattisesti STM:n ja VVV:n antamien määräysten mukaisesti.

Vakuutustekninen vastuuelka jaetaan taseessa lakisäätteisistä (TyEL, YEL) ja muista eläkkeistä johtuvaan vastuuseen ja edelleen vakuutusmaksu- ja korvausvastuuseen. Muissa eläkkeissä esitetään erikseen maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu erillään muiden lisäeläkkeiden vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutettujen valitsemiin sijoituskohteisiin kytkettyjen vakuutusten vastuuelka esitetään taseessa erikseen tase-erässä Vakuutettujen valitsemiin kohteisiin kytkettyjen vakuutusten vastuuelka.

Poistettu: 19.2.2009

Lakisääteisten eläkkeiden lisävakuutusvastuu ja muiden eläkkeiden indeksikorotusvastuu esitetään erikseen. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu sisältyy taseessa vakuutusmaksuvastuuseen.

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn osalta eläkesäätiöllä on oltava maksuperusteista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiössä ja eläkekassoissa koskevan lain (173/2009) 14 §:n mukaiset laskuperusteet. Eläkekassan on toimitettava maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä koskevat laskuperusteet Finanssivalvonnalle ennen niiden käyttöönottoa.

1.3.2.4 Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina käsitellään kirjanpitolain 5 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja vastaisia menoja ja menetyksiä.

1.3.2.5 Velat

Veloissa esitetään erikseen mm. velat eläkekassan osakkaana olevalle työnantajayritykselle, muut velat ja laskennallinen verovelka.

Muut velat

Muihin velkoihin kirjataan velat, jotka perustuvat velkakirjaan, kauppakirjaan, ostolaskuun tai muuhun velan määrän ja velkojan osoittavaan dokumenttiin.

Muihin velkoihin kirjataan esim. ostovelat, maksettujen palkkojen ennakonpidätys- ja sosiaaliturvamaksuvelat ja muut ennakonpidätyksen yhteydessä tilitettävät sosiaaliturvaan liittyvät erät sekä vahvistettuun verotukseen ja ennakkoverolippuun perustuva maksamaton tulovero. Tilikautena suoritettuja, mutta seuraavaan tilikauteen kohdistuvia vakuutusmaksuja ei lueta tilikauden vakuutusmaksutuloihin, vaan ne merkitään taseen muihin velkoihin/vakuutusmaksuennakot. Muihin velkoihin merkitään esimerkiksi sijoituksista saadut ennakot sekä etukäteen saadut vuokrat ja korot.

Laskennallinen verovelka

Laskennalliset verovelat merkitään tähän kohtaan, ellei niitä olennaisuusperiaate huomiodien ole esitetty liitetiedoissa.

Mikäli rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ja/tai sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa käypään arvoon merkitään taseeseen sekä tuloslaskelmaan ja/tai käyvän arvon rahastoon kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista johtuva laskennallisen verovelan tai –saamisen muutos erityistä varovaisuutta noudattaen (ks. määräyksen kohta 1.5.1.1.2).

1.3.2.6 Siirtovelat

Tase-erään merkitään menojen ja tulojen jaksottamiseen liittyvät, luonteeltaan laskennalliset erät (menojäämät ja tuloennakot).

Tase-erään merkitään menojääminä esimerkiksi maksamattomat palkat ja lomapalkat henkilösivukuluineen, vuokrat ja korot. Myös tuloverojen kirjaamisesta suoriteperustetta vastaavalla tavalla syntyvä verovelka sisällytetään siirtovelkoihin.

Siirtovelkoihin merkitään eläkesassan velka vastuunjako. Velat Työttömyysvakuutusrahaston (TVR) ja palkatomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannusten jaosta sisältyvät taseen vastuunjaon velkaerään.

Valtion varoista suoritettava eläkkeen korvaaminen alle kolmevuotiaan lapsen hoidon ja opiskelun ajalta (VEKL:n arvioitu siirtoerä) kirjataan korkoineen siirtovelkaan/-saamisiin.

Poistettu: 19.2.2009

1.4 Sijoitustoiminnan hoitomenot ja poistot

Sijoitusten hoitamisesta aiheutuviin menoihin sisällytetään palkat, palkkiot, henkilösivukulut ym. sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuneet menot ja poistot:

- palkat, palkkiot, henkilösivukulut ja muut kulut
- sijoitustoiminnan koneiden ja kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen poistot.

Sijoitustoiminnan kulut - sijoitusten hoitokulut - sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuu kuluja mm. seuraavista:

- sijoitussuunnitelmien tekeminen
- sijoituspäätösten tekeminen
- luoton myöntäminen
- lainakannan hoitaminen
- kiinteistöjen hoitaminen
- arvopaperien hoitaminen
- valuuttaposition hoitaminen
- sijoitussuamisten periminen
- panttien hoitaminen
- sijoitusten realisointien hoitaminen
- rahoituksen ja maksuvalmiuden hoitaminen
- ulkopuoliselle maksetut varainhoitopalkkiot

Sijoitustoiminnan hoitomenoihin sisällytetään käyttöä kuvaavien mittareiden avulla sijoitustoiminnan osuus:

- atk-palveluista
- atk-järjestelmien kehittämisestä

1.5 Sijoitusten ja saamisten arvostaminen ja käsittely kirjanpidossa sekä suojauslaskenta

1.5.1 SIJOITUKSET

1.5.1.1 Sijoitusten arvostaminen

1.5.1.1.1 Hankintamenoon perustuva arvostaminen *(Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä)*

Sijoitukset arvostetaan hankintahetkellä alkuperäiseen hankintamenoon. Rakennusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluiksi. Jos sijoituksen käypä arvo laskee alle alkuperäisen hankintamenoa tai jäljellä olevan hankintamenoa, hankintamenoa on pienennettävä arvonalentumisella, ellei toisin ole määrätty (ks. poikkeus VKL:n 74 b 1 ja 2 momentti ja STM:n asetus). Kirjattu arvonalentuminen on palautettava hankintamenoon käyvän arvon nousua vastaavalta osuudelta. Arvonalentumisen palautus saa olla enintään aikaisemmin tehdyn arvonalentumisen suuruinen. Arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset merkitään tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan kuluihin/tuottoihin.

Indeksiin sidottu laina jaetaan kirjanpidossa laina- ja optio-osuuteen. (Koskee 1.1.2005 tai sen jälkeen nostettuja indeksiin sidottuja lainoja.) Rahoitusmarkkinavälineiden hankintamenoista ja arvonalentumisista ks. myös STM:n asetus (1336/2002) ja tämän määräyksen kohdat 1.2.2.1 ja 1.5.1.1.1.1.

Sijoitusten käypä arvo määritetään kohdan 1.6 mukaisesti.

Poistettu: 19.2.2009

Rakennuksen tuloutettu arvonorotus poistetaan kohdan 1.5.1.1.1.1 mukaisesti.

Arvonorotus tulee peruuttaa tai oikaista siltä osin kuin sijoituksen käypä arvo on laskenut alle korotetun arvon tai omaisuus on tuhoutunut. Rakennusten osalta aiheeton tuloutettu arvonorotus oikaistaan arvonalentumisena. Jos käypä arvo laskee alle poistamattoman hankintamenon, sovelletaan tähän osuuteen kohdan 1.5.1.1.1.1 arvonalentumista koskevia määräyksiä.

Mikäli arvonorotus on tuloutettu, myyntivoitto tai myyntitappio on myyntihinnan sekä jäljellä olevan hankintamenon ja tuloutettujen arvonorotusten erotus. Hyödykkeen käyttötarkoituksen muutoksen perusteella arvonorotuksen peruutusta tai oikaisua ei suoriteta.

1.5.1.1.1.3 Omaisuuden käyttötarkoituksen muutos ja arvonorotus

Hyödyke siirretään VKL:n 74 c §:n mukaan sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi kirjanpitoarvon määrällisenä.

Mikäli omaisuuden käyttötarkoitus muuttuu sijoitusomaisuudesta käyttöomaisuudeksi tai päinvastoin, tuloutettua arvonorotusta ei oikaista eikä peruuteta. Arvonorotusta seurataan kuitenkin kirjanpidossa omaisuuden tosiasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Käyttötarkoituksen muutoksen seurauksena voi käyttöomaisuudeksi katsottavaan omaisuuteenkin kohdistua tuloutettua arvonorotusta.

1.5.1.1.1.4 Kirjanpito

Eläkekassan kirjanpidon perusteella tulee pystyä selvittämään sijoituksiin merkityn omaisuuden alkuperäinen hankintameno, kertyneet arvonalentumiset, tehdyt arvonalentumisten palautukset sekä arvonorotukset erikseen saamisiksi sekä sijoitus- ja käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten osalta.

1.5.1.1.2 Rahoitusvälineen, sijoituskiinteistön ja biologisen hyödykkeen arvostaminen kirjanpidossa käypään arvoon VKL:n 74 b §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti (Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä)

Mikäli eläkekassa valitsee VKL:n 74 b §:n 4 momentin mukaisesti rahoitusvälineiden ja/tai 74 b §:n 5 momentin mukaisesti sijoituskiinteistöjen ja/tai biologisten hyödykkeiden arvostamisen kirjanpidossa käypään arvoon, rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja biologisten hyödykkeiden kirjanpidollisessa käsittelyssä noudatetaan VKL:n lisäksi tätä määräystä ja STM:n asetusta ”Rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen, biologisten hyödykkeiden ja muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen”.

- Rahoitusvälineiden arvostamisesta käypään arvoon ja suojauslaskennasta tässä määräyksessä esitetyin rajauksin lisäohjeistusta saa IAS-39:stä (Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen). (Rahoitusväline ja rahoitusinstrumentti –termit ovat synonyymeja.)

1.5.1.1.2.1 Rahoitusvälineen arvostaminen kirjanpidossa käypään arvoon

Määritelmiä:

Rahoitusväline

Rahoitusväline on rahoitusvara tai –velka. Rahoitusvarat, jotka eläkekassa voi arvostaa käypään arvoon VKL 74 b §:n 4 momentin mukaisesti, muodostuvat tase-erästä sijoitukset (pl. sijoituskiinteistöt sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt ja asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet ja osuudet). Rahoitusvelat, jotka eläkekassa voi arvostaa käypään arvoon, muodostuvat veloista, jotka ovat osa eläkekassan kaupankäyntisalkkua tai rahoitusjohdannaisia.

Poistettu: 19.2.2009

Biologisen hyödykkeen arvostamisessa syntynyt arvonmuutos merkitään aina tulosvaikutteisesti.

1.5.1.1.3 Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevien sijoitusten arvostaminen

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon. Käyvän arvon ja hankintamenoerotus merkitään tuloslaskelmaan.

Jäljellä olevien sijoitusten arvostuseron muutos merkitään arvonmuutosvuonna täysimääräisesti tuloslaskelmaan, jos sijoituksen arvo on alkuperäisen hankintamenoeräpuolella, käytetään tuloslaskelmassa nimikkeitä Arvonkorotus ja Arvonkorotuksen oikaisu. Jos taas sijoituksen arvo on hankintamenoeräpuolella, käytetään kirjanpidossa tilejä Arvonalentuminen ja Arvonalentumisen palautus. Tilikaudella myytyjen sijoitusten arvostuseron muutos merkitään myyntivoittoon/-tappioon.

1.5.1.2 Suojaaminen ja suojausten käsittely kirjanpidossa (suojauslaskenta)

Mikäli eläkekassa suojaa ”sijoituksiin” kuuluvaa erää, suojaamisessa ja suojausten kirjanpidollisissa käsittelyissä noudatetaan tätä määräystä.

Suojaaminen

Suojaamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa eläkekassa suojaa tiettyä tase-erää, samanlaisten sijoitusten ryhmää tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan eläkekassan riskienhallinnan mukaisesti.

Suojausten tulee olla tehokas ja suojaustoimenpiteen tulee täyttää tämän määräyksen mukaiset suojausten kriteerit. Jos suojaus ei enää täytä tämän määräyksen edellyttämiä suojausten kriteereitä, suojauslaskentaa ei saa soveltaa ja jo aloitettua suojauslaskentaa on lakettava soveltamasta siitä hetkestä eteenpäin.

Nettopositiosuojaukseen ei voida soveltaa suojauslaskentaa.

Eläkekassan suojauspolitiikka, johdannaissopimuksen käyttötarkoitus ja suojausten tehokkuuden seuranta ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.1.1.4.

Määritelmät:

Suojaus

Suojaus tarkoittaa kirjanpidossa yhden tai useamman suojausinstrumentin nimenomaisesti määrittämistä siten, että sen tai niiden käyvän arvon muutokset kumoavat suojauskohteen arvon muutokset tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojausten tehokkuus

Suojausten tehokkuudella tarkoitetaan sitä, missä määrin suojausinstrumentti kumoaa suojattavasta riskistä johtuvia arvon tai rahavirtojen muutoksia.

Suojattava riski

Suojausten tulee liittyä tiettyyn, yksilöityyn ja nimenomaisesti osoitettuun riskiin tai riskeihin.

Riski, jota vastaan suojaudutaan, voi olla korkoriski, valuuttariski, luottoriski tai osakkeen hintariski, joka aiheuttaa suojaushteessa joko arvon tai rahavirran muutoksia. Yksilöidyn riskin täytyy vaikuttaa tulokseen ja siltä on pystyttävä suojautumaan.

Mikäli suojausinstrumentti suojaa monelta eri riskiltä, edellytetään, että:

Poistettu: 19.2.2009

2. Indeksiin sidottu laina

Mikäli indeksiin sidotulle lainalle ei ole saatavissa markkina-arvoa tai lainalle ei ole saatu sitovaa ostoparjousta tai lunastushintaa, määritetään lainan käypä arvo laskemalla todennäköinen lunastusarvo liikkeeseenlaskijan tai muun osapuolen takaamien suoritusten nykyarvona.

Käyvän arvon laskentaperiaatteet on selostettava tilinpäätöksen liitetiedoissa. Jollei lainan käypä arvo ole muutoin määritettävissä, käypänä arvona käytetään hankintamenoa.

3. Johdannaisten käyvän arvon määrittämistä koskevat periaatteet

Johdannaissopimuksen käypänä arvona käytetään tilinpäätöspäivän markkinahintaa mikäli johdannaissopimus on julkisen kaupankäynnin kohteena. Muussa tapauksessa käyvän arvon määrittäminen perustuu esimerkiksi vastaavanlaisen johdannaissopimuksen markkinahintaan, sopimuksesta aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon tai optioiden arvonmäärittäsmalleihin, mikäli kun niitä voidaan pitää luotettavina. Valittua arvonmäärittäsmallia on kyseisen johdannaissopimuksen osalta sovellettava jatkuvasti, ellei ilmene perusteltua syytä sen muuttamiselle.

Mikäli käytetään muita kuin yleisesti tunnettuja johdannaisten arvonmäärittäsmalleja, on osoitettava, että yleisesti käytettyjen arvonmäärittäsmallien oletukset eivät ole paikkansapitäviä kyseisten johdannaisten osalta. Lisäksi on perusteltava, miksi käytetty malli antaa tarkemman arvion johdannaisten käyvästä arvosta.

Sopimusten käyvissä arvoissa huomioidaan varovaisuuden periaatetta noudattaen niihin liittyvät odotettavissa olevat transaktiokustannukset, mikäli nämä ovat merkittävät. Vastapuoliriskiä, sopimusten likvidisyyteen, arvonmäärittäsmenetelmien epävarmuustekijöihin ja muihin vastaaviin seikkoihin liittyvät näkökohdat tulee ottaa arvostuksessa huomioon varovaisuuden periaatteen mukaisesti.

Suojaavat ja ei-suojaavat valuuttamääräiset johdannaissopimukset muutetaan Suomen rahaksi noudattaen, mitä ulkomaanrahan määräraisten saamisten ja velkojen muuttamisesta Suomen rahaksi sanotaan näissä määräyksissä.

1.7 Osastokohtaiset määräykset

1.7.1 LAKISÄÄTEISTÄ (B) JA MUUTA TOIMINTAA (A) HARJOITTAVAN ELÄKEKASSAN OSASTOKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

VKL:n 8 §:n 2 momentin mukaan lakisääteistä toimintaa harjoittavan eläkekassan on pidettävä 1.1.1999 lukien lakisääteisen ja muun toiminnan varat ja velat sekä tuotot ja kulut erillään. Lakisääteiseen toimintaan luetaan TEL:n vähimmäisehtojen mukainen eläketurva, TEL:n 11 §:n mukaisesti rekisteröity lisäetuuus ja YEL:n mukainen perusvakuutus. Muulla toiminnalla tarkoitetaan lakisääteisiä etuuksia täydentäviä vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia.

AB-eläkekassan kirjanpito on aina laadittava osastokohtaisesti. Tällöin kirjanpidosta on käytävä selville kummankin osaston osalta erikseen kaikki tuloslaskelmaan ja taseeseen päättyvät erät. Tuloslaskelma ja tase on aina laadittava sekä A- ja B-osastojen osalta erikseen että koko kassan osalta.

AB-eläkekassan kirjanpidon ja tilinpäätöksen osalta on lisäksi noudatettava STM:n antamia AB-eläkekassan osastokohtaisia asetusta ja määräystä.

1.7.2 MAKSUPERUSTEISTA JA ETUUSPERUSTEISTA LISÄELÄKEJÄRJESTELYÄ HARJOITTAVA ELÄKEKASSA

Eläkekassassa, jossa harjoitetaan sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä, on tuloslaskelma ja tase laadittava sekä maksuperusteista että etuusperusteisesta lisäeläkejärjestelyä hoitavan osaston osalta erikseen sekä aina erikseen myös koko eläkekassan osalta.

Osastoittain laaditusta kirjanpidosta on käytävä selville kummankin osaston osalta erikseen tuloslaskelmaan ja taseeseen päättyvät erät.

Poistettu: 19.2.2009

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut katsotaan kuuluvan sille osastolle, jonka luovuttamista varoista ne ovat aiheutuneet. Sellaiset tuotot ja kulut, joita ei pystytä aiheuttamisperiaatteen mukaisesti suoraan kohdistamaan osastoille, jaetaan eläkekassan hallituksen vuosittain etukäteen vahvistamien jakosääntöjen perusteella.

1.8 Vastuun siirto

VKL:n 132 §:n mukaan eläkekassa voi VVV:n suostumuksella siirtää vastuunsa kokonaan tai osaksi toiselle eläkekassalle, eläkesäätiölle tai vakuutusyhtiölle sekä ottaa vastuuta vastaan.

Vastuunsiirto kirjataan eläkekassan kirjanpidossa sinä vuonna, jolloin vastuunsiirto on VVV:n hyväksymän vastuunsiirtosopimuksen mukaan tai VVV:n vahvistamana muuna ajankohtana tapahtunut. Vastuunsiirron osalta esitetään liitetiedoissa erikseen luovutetun ja vastaanotetun vastuunsiirron vaikutus, ks. määräyksen kohta 1.9.1.2. Toimintakertomuksessa on oltava selvitys vastuunsiirroista (luovuttaminen ja vastaanottaminen) määräyksen kohdan 1.1 mukaisesti.

1.8.1 TEL:N JA MUUN KUIN TEL:N MUKAINEN VASTUUN SIIRTO

Vastuun siirto kirjataan luovuttavan/vastaanottavan eläkekassan osalta ilman tulosvaikutusta. Vastuunsiirron muutos taseessa (tilikauden alku- ja loppusuureiden erotus) vastaa tällöin vastuunsiirron kokonaismuutosta tuloslaskelmassa.

Kirjausohje:

Vastuun luovuttamisessa siirtyvä omaisuus kirjataan taseeseen sijoitusten tilien vähennykseksi ja tuloslaskelmasa korvauskulujen tilille *Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos (Muiden eläkkeidenkorvausvastuun muutos)* ja vakuutusmaksuvastuun muutoksen tilille *Lakisääteiset eläkkeet (Muut eläkkeet)*. Luovutettava vastuu kirjataan tuloslaskelmassa tileille *Vastuun siirrot* ja *Korvauskulut/Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos (Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos)* sekä tilille *Vakuutusmaksuvastuun muutos/Lakisääteiset eläkkeet (Muut eläkkeet)*.

Tilinpäätöksessä tuloslaskelman pääryhmässä korvauskulut tileille *Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos (Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos)* sekä *Vakuutusmaksuvastuun muutos/Lakisääteiset eläkkeet (Muut eläkkeet)* yhdessä vastaavat silloin vakuutusteknisen vastuunsiirron tilikauden taseen alku- ja loppusuureiden erotusta (-20). Tuloslaskelman tilillä *Vastuun siirrot* esitetään vastuun luovuttaminen omana eränään (-30).

Korvauskulut:

Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos -10
(Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos)

<i>Vastuun siirrot</i>	-30
------------------------	-----

Vakuutusmaksuvastuun muutos:

<i>Lakisääteiset eläkkeet</i>	-10	-50
<i>(Muut eläkkeet)</i>		

Poistettu: 19.2.2009

1.9 Liitetietoja koskevat määräykset

Tuloslaskelman ja taseen liitteenä on esitettävä VKL:n 74 b §:ssä, STM:n asetuksessa (1336/2002) ja siinä säädettyiltä osin kirjanpitoasetuksessa sekä STM:n asetuksessa (1327/2004) esitetyt liitetiedot.

AB-eläkekassa esittää tilinpäätöksessään lisäksi osastoittain jäljempänä esitetyt sijoitustoimintaa koskevat liitetiedot 1.9.1.4 ja 1.9.2.1.1.

Liitetiedot on esitettävä tilikaudelta ja ellei toisin mainita myös edelliseltä tilikaudelta.

1.9.1 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Poistettu: **Lakisääteisten eläkkeiden v**

1.9.1.1 Vakuutusmaksutulo

Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksutulo esitetään työnantajan ja työntekijäin osalta erikseen seuraavasti:

Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksutulo:

TEL:n mukainen			
Työnantajan osuus	—		
Työntekijäin osuus	—		
YEL:n mukainen			
Yhteensä		—	

Maksuperusteista lisäeläketurvaa hoitava eläkekassa esittää vakuutusmaksut seuraavasti:

<u>Vakuutusmaksut</u>	_____
<u>Rahoittavan yrityksen osuus</u>	_____
<u>Vakuutetun osuus</u>	_____

Mikäli eläkekassa harjoittaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläketurvaa, esitetään maksutulo erikseen maksuperusteisten ja muiden lisäeläkejärjestelyjen osalta seuraavasti:

<u>Maksutulo</u>	_____
<u>Maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksut:</u>	_____
<u>Rahoittavan yrityksen osuus</u>	_____
<u>Vakuutetun osuus</u>	_____
<u>Muiden eläkkeiden kannatusmaksut</u>	_____
<u>Muiden eläkkeiden jäsenmaksut</u>	_____

Poistettu: _

Poistettu: _

Poistettu: _

Poistettu: ¶

1.9.1.1.1 Vakuutusmaksuvastuun muutos

Lakisääteiset eläkkeet:

TEL	—	
YEL	—	
Yhteensä	—	→

Poistettu: ¶

Poistettu: 19.2.2009

1.9.1.2 Korvauskulut

Maksetut korvaukset eritellään seuraavasti:

Lakisääteiset eläkkeet:

Maksetut eläkkeet:		
TyEL	—	
YEL	—	—
Vastuunjakokorvaukset ¹⁾ :		
TyEL	—	
YEL	—	—
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	—	
VEKL:n valtion korvaus	—	
YEL:n valtion osuus	—	
Euroopan Yhteisön eläkkeiden siirtomäärien korot	—	
Muut korvaukset	—	—
Muut eläkkeet:		
Maksetut eläkkeet	—	
Muut korvaukset	—	
Takaisinostot	—	—
Vastuun siirrot:		
Luovutetut	—	
Vastaanotetut	—	—
Yhteensä		—

¹⁾ Vastuunjakokorvauksiin ei sisällytetä osuutta työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta osuutta YEL:n valtion osuudesta, osuutta palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta eikä VEKL:n korvausta.

- mikäli eläkekassa on luovuttanut tai ottanut vastaan vastuuta eritellään liitetiedoissa vastuun siirrot (luovutettu/vastaanotettu) jaoteltuna TEL:n mukaiseen ja muuhun kuin lakisääteisestä toiminnasta aiheutuvaan vastuuseen.
- liitetiedoissa kerrotaan TEL:n mukaiseen vastuunsiirtoon sisältyvä lisävakuutusvastuun määrä erikseen luovutetun ja vastaanotetun vastuun osalta.

1.9.1.3 Hoitokulut

Hoitokulut eritellään seuraavasti:

Palkat ja palkkiot	—	
Eläkekulut	—	
Muut henkilösivukulut	—	
Lakisääteiset maksut	—	
Muut hoitokulut	—	—

Mikäli muiden hoitokulujen määrä on olennainen annetaan liitetiedoissa tarvittaessa lisätietoa. Mikäli muihin hoitokuluihin sisältyvät poistot eroavat olennaisesti edellisen tilikauden poistoista, annetaan liitetiedoissa asiasta lisätietoa.

Lakisääteiset maksut:

ETK:n kustannusosuus	—	
Oikeushallintomaksu	—	
VVV:n valvontamaksu	—	
Muut erät	—	—

Poistettu: 19.2.2009

Mikäli eläkekassa hoitaa sekä etuusperusteista että maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä, esitetään hoitokulut seuraavasti:

	<u>Etuusperusteinen</u>	<u>Maksuperusteinen</u>	<u>Yhteensä</u>
<u>Palkat ja palkkiot</u>			
<u>Eläkekulut</u>			
<u>Muut henkilösivukulut</u>			
<u>Muut hoitokulut</u>			
<u>Yhteensä</u>			

1.9.1.4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut eritellään seuraavasti:

Sijoitustoiminnan tuotot:

Tuotot sijoituksista osakkaana olevaan työnantajayritykseen			
Osinkotuotot	—		
Korkotuotot	—		
Muut tuotot	—	—	
Tuotot kiinteistösijoituksista			
Osinkotuotot	—		
Korkotuotot	—		
Muut tuotot	—	—	
Tuotot muista sijoituksista			
Osinkotuotot	—		
Korkotuotot	—		
Muut tuotot	—	—	
Yhteensä			==
Arvon alentumisten palautukset			
Myyntivoitot			—
Yhteensä			==
Sijoitustoiminnan kulut:			
Kulut kiinteistösijoituksista			—
Kulut muista sijoituksista			—
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut			—
Yhteensä			—
Arvon alentumiset ja poistot			
Arvon alentumiset	—		
Rakennusten poistot	—	—	
Myyntitappiot			—
Yhteensä			==
Sijoitustoiminnan nettotuotto			
ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua			—
Sijoitusten arvonkorotus	—		
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	—	—	
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen realisoitumattomia arvon muutoksia ¹⁾			—
Sijoitusten realisoitumattomat arvon nousut	—		
Sijoitusten realisoitumattomat arvon laskut	—	—	
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa			==

¹⁾ Mikäli sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

Poistettu: 19.2.2009

Liitetiedoissa kerrotaan erikseen:

- sijoitustoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyvät olennaiset kurssivoitot ja -tappiot ja

sijoitustoiminnan kuluihin sisältyvän sijoitustoiminnan hoitokulujen yhteismäärä.

1.9.1.5 Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitustoiminnan nettotuotot

Mikäli eläkekassa harjoittaa sekä maksuperusteista että etuuspohjaista lisäeläkejärjestelyä, maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitustoiminnan tuotot eritellään liitetiedoissa seuraavasti:

Sijoitustoiminnan tuotot

Sijoitustoiminnan kulut

Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia

ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia

ja niiden palautuksia

Sijoitusten arvonorotus

Sijoitusten arvonorotusten oikaisu

Arvonalentumiset

Arvonalentumisten palautukset

Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa

Se osa sijoitustoiminnan nettotuotoista, jotka ovat syntyneet niistä sijoituksista, joiden valinnasta on päättänyt vakuutettu 1)

1) Esitetään vain, jos eläkekassan maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä sijoituksien valinnasta on päättänyt eläkekassan hallitus ja vakuutettu itse.

1.9.2 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.9.2.1 Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot

1.9.2.1.1 Sijoitukset

1. Mikäli sijoitukset arvostetaan taseessa hankintamenoon (VKL 74 b §:n 1-3 mom):

(Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä)

1.1. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero:

Sijoitusten 31.12.	Jäljellä oleva hankintameno ¹⁾	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kiinteistöisijoitukset			
Kiinteistöt	—	—	—
Kiinteistöosakkeet	—	—	—
Kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenot	—	—	—
Lainasaamiset omilta kiinteistöyhteisöiltä	—	—	—
Sijoitukset osakkaana olevaan työnantajayritykseen			
Työnantajayrityksen osakkeet ja osuudet	—	—	—
Rahoitusmarkkinavälineet			
työnantajayritykseltä	—	—	—
Velkakirjasaamiset työnantajayritykseltä	—	—	—
Saamiset työnantajayritykseltä	—	—	—
Muut sijoitukset työnantajayritykseen	—	—	—
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	—	—	—

Poistettu: 19.2.2009

Rahoitusmarkkinavälineet	—	—	—
Kiinnelainasaamiset	—	—	—
Muut lainasaamiset	—	—	—
Talletukset	—	—	—
Muut sijoitukset ²⁾	—	—	—
	==	==	==

Arvostuserot yhteensä (sijoitusten käypä arvo – kirjanpitoarvo) —

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta (+/-) —

Kirjanpitoarvo sisältää arvonorotuksia:
 Sijoitusomaisuuden arvonorotukset —
 Käyttöomaisuuden arvonorotukset —

¹⁾ Jäljellä oleva hankintameno määritellään 1.5.1.1.1 kohdassa

²⁾ Mikäli muiden sijoitusten määrä on olennainen, on siitä annettava lisätietoa.

Poistettu: Kun

Poistettu: 19.2.2009

2. Mikäli sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon (VKL 74 b §:n 3-4 mom):**(Ei koske maksuperusteista lisäeläkejärjestelvä)**

2.1. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset:

	Kaupankäynti tarkoitus	Myytavissä olevat	Epv:n asti pidettävät	Lainat ja muut saamiset	Yhteensä	Käyvän arvon muutos: Edellisten tilikausien ja tilik. yli-/alijäämä:	Käyvän arvon rahasto
Osakkeet ja osuudet	x	x	-	-	x	x	x
Rahoitusmarkv.	x	x	x	-	x	x	x
Kiinnelainasaaminen	-	-	-	x	x	x	-
Muut lainasaamiset	-	-	-	x	x	x	-
Talletukset	-	-	-	x	x	x	-
Muut sijoitukset ¹⁾	x	x	-	-	x	x	x
Yhteensä	x	x	x	x	x	x	x

Sisältää sijoituksia, joiden käypänä arvona on käytetty hankintamenoa

x

Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten käypä arvo

x

¹⁾ sisältää ei-suojaavat johdannaiset

2.2. Kiinteistöt**2.2.1. Sijoituskiinteistöt**

Sijoituskiinteistöt	
Tasearvo 1.1.x	x
Lisäykset/vähennykset	+/-x
Siirrot omasta käytöstä/omaan käyttöön	+/-x
Käyvän arvon muutos	+/-x
Yhteensä 31.12.x+1	x

Josta hankintamenoon arvostetut sijoituskiinteistöt x

2.2.2. Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja kiinteistöosakkeista annetaan tämän määräyksen kohdan 1.2 (Kiinteistösijoitusten erittely) alakohdan 1.2 B (Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet) mukainen liitetieto.

Poistettu: 19.2.2009

3. Maksuperusteinen lisäeläkejärjestely

Sijoitukset 31.12 (käypä arvo)	Kaikki sijoitukset	Sijoitukset, joiden valinnasta päättänyt vakuutettu
<u>Kiinteistösijoitukset</u>		
<u>Kiinteistöt</u>		
<u>Kiinteistöosakkeet</u>		
<u>Muut sijoitukset</u>		
<u>Osakkeet ja osuudet</u>		
<u>Rahoitusmarkkinavälineet</u>		
<u>Muut lainasaamiset</u>		
<u>Talletukset</u>		
<u>Muut sijoitukset¹⁾</u>		
<u>Yhteensä</u>		

¹⁾ Mikäli muiden sijoitusten määrä on olennainen, on niistä annettava lisätietoa.

4. Lainasaamiset

Poistettu: 3

Poistettu: 3

4A. Lainasaamiset osakkaana olevalta työnantajayritykseltä

	euro
Lainojen yhteismäärä	—
Erittely vakuuslajeittain:	
Pankkitakaus	—
Takausvakuutus	—
Kiinnitykset	—
Muu vakuus (eriteltynä, jos määrä on olennainen)	—
Yhteensä	==

Poistettu: 3

4B. Taseen erä Muut lainasaamiset erittely vakuuden laadun mukaan

	euro
Muut lainasaamiset	—
Erittely vakuuslajeittain:	
Pankkitakaus	—
Takausvakuutus	—
Kiinnitys	—
Muu vakuus	—
Yhteensä	—

1.9.2.1.2 Saaminen (velka) vastuunjaosta

Liitetiedoissa esitetään erikseen eläkekassan saaminen vastuunjaosta ja velka vastuunjakoon.

1.9.2.1.3 Oma pääoma

Oma pääoma eritellään tase-eräkohtaisesti KPA 2. luvun 5 §:n 1 kohdan mukaisesti. Mikäli eläkekassalla on erilaisia takuusuuksia, on takuupääoma lisäksi esitettävä liitetiedoissa jaoteltuna takuupääomalajeittain.

Eläkekassa, joka arvostaa sijoitukset taseessa käypään arvoon erittelee oman pääoman liitetiedoissa kuitenkin esim. seuraavasti:

Poistettu: 19.2.2009

1.9.6 ELÄKEKASSAN RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on selvitettävä eläkekassan riskienhallinnan yleiset periaatteet (riskienhallinnan politiikka), riskienhallinnan vastuu ja valvonta, organisointi sekä prosessit ja riskit (riskien luokittelu, riskimittarit, valvonnanrajat ja raportointi).

Liitetiedoissa tulee lisäksi kuvata (määrällisesti ja/tai sanallisesti) eläkekassan kannalta tärkeimpiä riskejä kuten vakuutustoiminnan riskit, sijoitustoiminnan riskit ja operatiiviset riskit.

Vakuutusteknisen vastuuvelan osalta tulee liitetiedoissa kertoa ([Ei koske maksuperusteista eläkejärjestelyä](#)):

1. Vakuutusteknisten riskien määrittely: eläkekassan merkittävimpien vakuutusriskien kuvaus ottaen huomioon erikseen lakisääteisen ja vapaaehtoisen toiminnan erityispiirteet
 - a. rahoituksen jakautuminen eläkekassan vastuulle ja eläkelaitosten yhteiselle vastuulle (tasausjärjestelmä)
 - b. kuvaus vakuutuslajeista (TyEL-p, TyEL-l, YEL-p, YEL-l, lisäedut) ja omalla vastuulla olevaan vakuutusliikkeeseen sisältyvistä riskeistä (korkoriski, kuolevuus jne.)
 - c. kuvaus vakuutuskannan rakenteesta
2. Riskienhallinta eläkevastuun laskuperusteilla: sovellettavan laskuperusteen kuvaus ja matemaattiset oletukset (esimerkiksi tasointuvastuun mitoitus, kuolevuus, laskuperustekorko, työkyvyttömyysriski, indeksikorotusvastuun käyttö, kuormitus)
3. Määrällisiä tietoja eläkevastuusta (esimerkiksi tasointuvastuunrajat, indeksikorotusvastuun yläraja)

Sijoitustoiminnan riskien osalta tulee liitetiedoissa kertoa:

1. Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat
2. Riskienhallintaprosessit ja
3. Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Operatiivisten riskien osalta tulee liitetiedoissa kertoa:

1. Riskien määrittely ja riskienhallintastrategia
2. Riskienhallintaprosessit ja
3. Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

1.9.7 MUUT ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

1.9.7.1 Suojaava johdannaissopimus

Johdannaissopimuksen suojaavuuden kriteerit ks. määräys- ja ohjekokoelman kohdat 1.5.1.2.1 (suojausten kriteerit, tehokkuus ja dokumentointi) ja 4.1.1.4 (suojausten tehokkuus).

1.9.7.2 Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan vakuutuskassan toimintakertomuksessa lain 853/2008 johdosta esitettävät tiedot

Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan vakuutuskassan toimintakertomuksessa taloudellista asemaa koskevassa selostuksessa tulee kertoa lain 853/2008 (Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeiden rahastointia ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta) säännösten soveltamisen vaikutuksesta eläkekassan toimintapääomaan.

Poistettu: 19.2.2009

2. MUUTA KUIN LAKISÄÄTEISTÄ TOIMINTAA HARJOITTAVAN ELÄKEKASSAN JA AB-ELÄKEKASSAN A-OSASTON SIOJITUSTOIMINTA JA VASTUUVELAN KATE

2.1 Sijoitussuunnitelma

Eläkekassan hallituksen on VKL:n 83 f §:n perusteella laadittava eläkekassalle sen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (sijoitussuunnitelma). Suunnitelma laaditaan ottaen huomioon eläkekassan toimintaympäristö, eläkekassan toiminnasta johtuvat kulut ja vastuuvelka sekä VKL:n (1164/1992) 8, 83, 83 g– 83 r §:n vaatimukset.

Eläkekassan toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että eläkekassan varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Hallituksen puolestaan on huolehdittava siitä, että varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty (VKL:n 33 §).

Suunnitelman tulee ohjata eläkekassan käytännön sijoitustoimintaa nykyhetkellä siten, että hallituksen sijoitustoiminnalle asettamat tavoitteet saavutetaan. Hallituksen on seurattava suunnitelmansa toteutumista ja tehtävä siihen tarpeelliseksi katsomansa muutokset.

Sijoitussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja sitä on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma ja vakuutusmatemaatikon lausunto on liitettävä hallituksen pöytäkirjaan.

AB-eläkekassan sijoitussuunnitelma tulee laatia erikseen kummaltakin osastolta. B-osaston osalta ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 2A.1.1.

Sijoitussuunnitelman tulee sisältää seuraavat pääkohdat:

1. Eläkekassan vakuutusmatemaatikon kirjallinen ennuste vastuuvelan ja eläkemenojen (ml. vastuunjakokorvaukset) pitkän ajan kehityksestä ja niiden asettamista vaatimuksista sijoitustoiminnalle, mm. maksuvalmiusvaatimuksista. Pitkän ajan kehityksellä tarkoitetaan vähintään kymmenen vuoden jaksoa (ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.2.1.2).

2. Hallituksen päätökset eläkekassan sijoitustoiminnan tavoitteista:

- sijoitustoiminnan suuntaamisen yleiset periaatteet
- sijoitusten yleiset hajautustavoitteet
- sijoitusten tuottotavoitteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- sijoituksille asetettavat likviditeettitavoitteet
- sijoituksille ja velkasitoumusten vakuuksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet
- valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet (ulkomaiset sijoitukset)
- sijoitusten arvojen suojaamisen periaatteet (esim. johdannaissopimusten käyttö, valuuttariskeiltä suojaaminen)

3. Edellä mainittujen tavoitteiden laatimista ja ajan tasalla pitämistä varten hallituksen tulee arvioida säännöllisesti (vähintään kerran vuodessa):

- eläkekassan toimintaympäristöä ja kehitysnäkymiä
- eläkekassan sijoituksiin sisältyviä riskejä (mm. arvonmuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen osalta)
- vastuuvelan ja -menojen edellyttämät sijoitusten tuoton ja likvidisyyden vaatimukset
- eläkekassan riskinkantokyky sijoitusten osalta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

4. Johdannaisten käyttö

Poistettu: 19.2.2009

Eläkekassan on määriteltävä johdannaisten käyttöä koskevissa periaatteissaan millaisia johdannaissopimuksia se pitää suojaavina huomioiden jäljempänä esitetyt suojaavuuden kriteerit (ks. kohdat 2.2.6 ja 4.1.1.4).

5. Hallituksen päätös omaisuudenhoitajien käytöstä (ks. tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.2.2).

Omaisuudenhoitajien kanssa tulee tehdä aina kirjallinen sopimus.

Jos AB-eläkekassa (ks. kohta 1) antaa varojen hoidon ulkopuoliselle omaisuudenhoitajalle, on A- ja B-osaston varat hoidettava erillään. Omaisuuden hoidossa tarvittavat tilit ja varojen säilytys on pidettävä osastoittain erillään.

6. Hallituksen päätökset sijoitustoiminnassa sovellettavista yksityiskohtaisista rajoista

Hallituksen tulee päättää sijoitusvaluuksista ja sijoitusten määristä eri kohteisiin ja rajoista, joiden sisällä eri tyyppiset sijoitusriskit saavat vaihdella. Päätöksen tulee sisältää ohjeet sijoitusten mahdollisista suojaamistarpeista sekä sijoituksista ulkomaisiin kohteisiin.

Hallituksen tulee päättää vaatimuksista, jotka se asettaa eläkekassan myöntämien lainojen ja velkasitoumuksien hyväksyttävälle vakuuksille. Päätöksessä on erikseen tuotava esille eri tahoille sallittujen kokonaisvastuiden enimmäismäärä.

Hallituksen tulee päättää, missä laajuudessa ja millä edellytyksillä varoja voidaan sijoittaa eläkekassan osakasyhteisöihin tai niiden kanssa samaan konserniin kuuluvaan muuhun yhteisöön.

Lisäksi hallituksen tulee päättää niistä periaatteista, joilla varoja voidaan sijoittaa eläkekassan osakasyhteisöihin, joiden omistajana tai hallinnossa on eläkekassan tai osakasyhteisön hallituksen jäseniä tai niiden johtavassa asemassa olevia henkilöitä tai eläkekassan tilintarkastaja.

7. Selvitys eläkekassan sijoitustoiminnassa noudatettavista päätösvaluuksista

Selvityksessä tulee kertoa, miltä osin hallitus itse suoraan päättää sijoitustoiminnasta ja miltä osin ja missä rajoissa päätösvalta on siirretty esim. toimitusjohtajalle ja eläkekassan muille toimihenkilöille.

8. Selvitys sijoitustoiminnan raportoinnista hallitukselle

Sijoitussuunnitelmassa tulee aina olla selvitys siitä, miten, mitä asioita ja kuinka usein sijoitustoiminnasta raportoidaan hallitukselle ja muulle johdolle.

Katso myös tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 4.2.

A-eläkekassan ja AB-eläkekassan A-osaston on sisällytettävä sijoitussuunnitelmaan sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys:

- Selvitys on julkinen asiakirja, jonka ei tule sisältää liikesalaisuuden piiriin kuuluvia yksityiskohtaisia tietoja.
- Selvityksen tulee sisältää sijoitusriskien mittaamis- ja hallintamenetelmistä sekä strategiasta, jonka mukaan A-eläkekassa tai AB-eläkekassa A-osaston osalta on hajauttanut sijoittamansa varat ottaen huomioon vastuuvelan luonteen ja keston vapaaehtoisen eläketurvan osalta.
- Selvitystä on tarkistettava ilman viivytystä kaikkien merkittävien sijoituspolitiikkaa koskevien muutosten jälkeen ja aina vähintään joka kolmas vuosi.
- Selvitys on pyynnöstä toimitettava eläkekassan jäsenille, vapaakirjan saaneille henkilöille, eläkkeensaajille sekä tarvittaessa heidän edustajilleen.

9. Maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavien eläkekassojen sijoitusten ryhmittely

[Maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä harjoittavien eläkekassojen on lisättävä sijoitussuunnitelmaan periaatteet, jotka koskevat varojen sijoittamista eri ryhmiin.](#)

Poistettu: 19.2.2009

10. Selvitys maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn sijoitusriskin seurannasta

Selvityksessä tulee kertoa, millä tavalla ja kuinka usein laitos seuraa sijoitusriskejään.

2.2 Vastuuvelan kate

2.2.1 MÄÄRITELMIÄ JA RINNASTUKSIA

2.2.1.1 Pankkisaamiset

VKL:n 3 §:n 10 kohdassa tarkoitetuiksi velkasitoumuksiksi katsotaan myös kaikki pankkisaamiset.

2.2.1.2 ETA-valtiossa toimiluvan saaneeseen julkisen valvonnan alaiseen talletuspankkiin tai vakuutusyhtiöön rinnastettavat yhteisöt

VKL:n 83 h §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneisiin julkisen valvonnan alaisiin talletuspankkiin ja vakuutusyhtiöön rinnastetaan seuraavat yhteisöt:

Finnvera Oyj
Kuntarahoitus Oy
Kuntien Asuntoluotto Oy
Kuntien takauskeskus
Omaisuuksienhoitoyhtiö Arsenal Oy
Svensk Exportkredit
Eksportfinans ASA
Kommunalbanken AS
Kommuninvest Sverige AB
Bear Stearns Bank plc
Credit Suisse First Boston International

2.2.1.3 ETA-valtiossa sijaitsevat säännellyt markkinat

VKL:n 3 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetaan ETA-valtiossa sijaitsevilla säännellyillä markkinoilla ETA-valtion viranomaisen valvonnan alaista arvopaperipörssiä ja muuta sellaista ETA-valtiossa toimivaa vaihdantajärjestelmää, joka sisältyy komission Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaisemaan säänneltyjä markkinoita koskevaan luetteloon.

2.2.2 ERÄT VASTUUVELAN BRUTTOMÄÄRÄSTÄ VÄHENNETTÄVÄT ERÄT

Jos vakuutusyhtiön antama jälleenvakuutus on asianmukaisesti järjestetty, eläkekassa voi vastuuvelkaa kattaessaan vähentää VKL:n 83 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettua jälleenvakuutuksenantajan osuuden vastuuvelan bruttomäärästä. Jälleenvakuutuksen antajan osuus voi olla yhteensä kuitenkin enintään 20 prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä. VVV voi antaa poikkeusluvan edellä mainittua suuremmalle osuudelle.

Jos lisäeläketoimintaa harjoittava eläkekassa on saanut VVV:lta VKL:n 81 a §:n mukaisen luvan esittää taseen vastaavien puolella määräjän vastuuvajausta (vakuutustekninen katevajausta), eläkekassa voi vastuuvelkaa kattaessaan vähentää vastuuvelan bruttomäärästä vakuutusteknistä katevajausta vastaavan erän.

Poistettu: 19.2.2009

2.2.3 LUETTELOIDUKSI KATTEEKSI KELPAAVA OMAISUUS

Luetteloidulla katteella tarkoitetaan tässä määräyksessä sellaisia VKL:n 83 § 5 momentin omaisuuslajeihin kuuluvia ja VKL:n 83 h – 83 r §:ssä säädetty edellytykset ja rajoitukset täyttäviä varoja, jotka on merkitty tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdassa 2.2.10 tarkoitettuun kateluetteloon.

VKL:n 83 h – 83 k §:ssä säädetään niistä omaisuuslajeista, joilla eläkekassa voi kattaa vastuuvelan bruttomäärän.

Rinnastuksia:

1) Indeksiin sidotut lainat, joissa liikkeeseenlaskija on kaikissa tapauksissa sitoutunut maksamaan takaisin koko sijoitetun pääoman, voidaan katteessa rinnastaa liikkeeseenlaskijan velkasitoumukseen.

2) ETA-valtiossa toimiluvan saaneen julkisen valvonnan alaisen vakuutusyhtiön myöntämä henkivakuutus tai kapitalisaatiosopimus voidaan rinnastaa VKL:n 83 h §:n 3 kohdan mukaiseen velkasitoumukseen. Katteeseen hyväksytään määrä, joka vastaa vakuutuksen takaisinostoarvoa, tai jos kuolemantapaussumma on tätä pienempi, kuolemantapaussumma. Lisäksi edellytetään, että edunsaaja on sama kuin vakuutuksenottaja. Rinnastus koskee sopimuksia, joille kertyy tuottoa joko kiinteänä ja/tai vakuutusyhtiön toiminnan tulokseen perustuvana korkona.

Jos edellä mainittu henkivakuutus tai kapitalisaatiosopimus on myönnetty sijoitussidonnaisena, noudatetaan, mitä rahasto-osuuksista sijoitusrahastoissa on säädetty VKL:ssa ja jäljempänä tämän määräys- ja ohjekokoelman 2.2.5 kohdassa.

3) Käteisvarat (setelit, kolikot ja postimerkit) rinnastetaan pankkisaamisiin.

4) Saamiset ETA-talletuspankkien, -luottolaitosten ja -vakuutusyhtiöiden takuurahastoilta rinnastetaan VKL:n 83 h §:n 3 kohdan velkasitoumuksiin.

5) Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelkaa katettaessa Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ETAan kuulumattomat valtiot rinnastetaan ETA-valtioon.

2.2.4 OSAKASRISKIN PIENENTÄMINEN

Eläkekassan osakasriippuvuuteen liittyvien riskien vähentämiseksi on VKL:n 83 o §:ssä säädetty, että sellaiseen omaisuuteen, jonka arvo perustuu pääosin osakkaan toimintaan, saa katteesta olla sijoitettuna enintään 25 prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä. Yhteen toiminnalliseen kokonaisuuteen sijoitettua omaisuutta saa katteeseen lukea enintään 5 prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä.

Rajoitus koskee esimerkiksi tuotantolaitoksia, osakkaana olevan työnantajayrityksen osakkeita ja muuta sellaista omaisuutta, jonka arvo riippuu pääosin osakkaan toiminnasta. Rajoitus koskee myös velkasitoumuksia, joiden vakuutena tällaista omaisuutta on.

Toiminnallisella kokonaisuudella tarkoitetaan osakkaan käytössä olevaa kiinteistöä tai muuta kohdetta, joka voi myös koostua useammasta kiinteistöstä ja jota voidaan osakkaan toiminnan luonne huomioon ottaen pitää yhtenä kokonaisuutena. Rajoitusta sovellettaessa otetaan eläkekassan suoran omistuksen lisäksi huomioon myös velkasitoumukset, joiden vakuutena kohde on.

Poistettu: 19.2.2009

9. Kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään ilma-alusrekisteriin merkittyyn ilma-alukseen

Vakuusarvoksi hyväksytään enintään kuusikymmentä (60) prosenttia ilma-aluksen käyvää arvosta. Käyvällä arvolla tarkoitetaan eläkekassan tai osakasyhteisön palveluksessa olevan tai muun ammattitaitoisen, ilma-alusten arvioimiseen perehtyneen sekä velalliseen ja pantinantajaan nähden esteettömän henkilön antamaa arviota ilma-aluksen arvosta. Arvion on oltava kirjallinen ja siitä on ilmettävä kaikki ilma-aluksen arvoon vaikuttavat seikat. Arviokirjan vaatimisesta voidaan yksittäistapauksissa luopua, jos arviokirjaa voidaan pitää ilmeisen tarpeettomana tai jos käypä arvo on muutoin luotettavasti selvitetty.

Ilma-aluskiinnityksiä vakuudeksi hyväksyttäessä on otettava huomioon kiinnityksestä ilma-aluksiin annetun lain (211/1928) 4 §:n 2 momentin 1-3 kohdassa mainittujen seikkojen mahdollinen vaikutus ilma-aluksen vakuusarvoon. Jos ilma-alus on merkitty muussa ETA-valtiossa pidettävään ilma-alusrekisteriin, on samoin otettava huomioon asianomaisessa valtiossa sovellettavien vastaavien säännösten ja määräysten mahdollinen vaikutus ilma-aluksen vakuusarvoon.

2.2.10 KATTEEN LUETTELOINTI

2.2.10.1 Kateluettelo

Eläkekassalla on oltava vastuuvelan katteena olevista varoista luettelo.

Sekä lakisääteistä että muuta toimintaa harjoittavan eläkekassan on laadittava erilliset luettelot lakisääteisen ja muun toiminnan katteena olevista varoista (yhteenveto muuta kuin lakisääteistä toimintaa harjoittavan eläkekassan vastuuvelan katteena olevista varoista liite 1 ja vastuuvelan katelaskelma lakisääteistä toimintaa harjoittavan eläkekassan vastuuvelan katteena olevista varoista liite 2). Lakisääteisen toiminnan osalta katso tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta 2A.1.3.3.

Eläkekassa, joka harjoittaa sekä maksuperusteista että etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä, tulee merkitä maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevat varat omaksi osastokseen kateluutteloon.

Rajat ylittävän toiminnan osalta ks. 4.5.

Kateluettelo on laadittava selväkielisessä kirjallisessa muodossa tai automaattisen tietojenkäsittelyn tallenteena. Tilikauden päättymisajankohdan tilannetta vastaava kateluettelo liitteineen on saatettava selväkieliseen kirjalliseen muotoon ja eläkekassan toimitusjohtajan on päivättävä ja allekirjoitettava se viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilikauden päättymisajankohdan mukainen kateluettelo on sidottava ja sen sivut on numeroitava. Sidottu kateluettelo on säilytettävä tilinpäätösajankohtaa seuraavat kymmenen vuotta.

Katteen määrä tulee myös tilikauden aikana olla jatkuvasti laissa vaaditun suuruinen, ottaen huomioon myös katettavan määrän ennakoituiden muutokset. Tämä on erityisesti huomioitava sellaisen katteena olevan omaisuuden osalta, jonka katearvo vaihtelee.

Kateluettelo tulee ylläpitää ajantasaisena ja sen tulee vaadittaessa olla tulostettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon.

Yhteenveto vastuuvelan katteesta (ks. liite 1 ja 3):

Yhteenveto vastuuvelan katteesta -lomakkeeseen liitetään tarpeelliset omaisuuden yksilöinnit. Yhteenvedossa on ilmoitettava seuraavat asiat:

- 1) Katettava määrä yhteensä.
- 2) Eläkekassan vastuuvelan katteena oleva omaisuus eriteltyinä VKL:n mukaisessa järjestyksessä.

Poistettu: 19.2.2009

5.5 Muut asiakirjat ja selonteot

Eläkekassan on toimitettava B-osaston osalta VVV:lle vuosittain *tammikuun 12 päivään mennessä* **raportti ennakkotiedot työeläkelaitosten toiminnasta**. Raportti sisältää tietoja sijoitustoiminnan tuotoista ja kuluista, vakuutusmaksutulosta, maksetuista korvauksista, ja investointien sekä sijoitusomaisuuden lisäyksestä. Tiedot tulisi ilmoittaa virastolle sähköpostin liitetietona (tai levykkeellä) Excel-taulukkolaskentamuodossa tallennettuna. Taulukkopohja on saatavissa tammikuun alusta alkaen viraston internet-sivuilta. Pyyntöstä virasto lähettää taulukkopohjan myös sähköpostilla tai levykkeellä.

VVV lähettää yhteenvedon ennakkotiedoista Tilastokeskukselle kansantalouden tilinpitoa varten. Ennakkotietoja käytetään mm. EMU-ylijäämän / alijäämän arvioimiseksi.

5.6 Sijoitussuunnitelma

Eläkekassan hallituksen hyväksymä tilinpäätöstä seuraavan vuoden sijoitussuunnitelma on toimitettava VVV:lle seuraavan tilikauden ensimmäisen kuukauden loppuun mennessä.

5.7 Tilintarkastajan raportit

Eläkekassan on ilman erillistä pyyntöä toimitettava VVV:lle tilintarkastajien tilikauden aikana laatimat ja eläkekassan hallitukselle luovutetut raportit ja tarkastusmuistiot välittömästi sen jälkeen, kun tilintarkastajat ovat ne eläkekassalle luovuttaneet.

5.8 Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn laskuperusteet

Eläkekassan on toimitettava maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä koskevat laskuperusteet Finanssivalvonnalle ennen niiden käyttöönottoa.

YHTEENVETO VASTUUVELAN KATTEESTA		xx.xx.xxxx	A-eläkekassat ja A-osastot	
Eläkekassan nimi				
Finanssivalvonnan rekisterinumero		Maksuperusteinen	EK	

Euro

Vastuuvelan bruttomäärä / Katettava määrä yhteensä

Vakuutuskassalain 83 §:n mukaisesti vastuuvelan katteena oleva omaisuus

Omaisuuslaji		Kaikki katekelpoinen omaisuus	Josta vastuuvelan katteena ¹⁾	Kate vastuuvelan bruttomäärästä %
		Täytetään täysinä euroina		
		(ei tuhansina)		
	83 h §	Euro	Euro	
VELKASITOUKSET JA RAHASTO-OSUUDET				
Velallisena tai takaajana valtio				#JAKO/0!
Velallisena tai takaajana kunta / seurakunta				#JAKO/0!
Velallisena tai takaajana talletuspankki				#JAKO/0!
Velallisena tai takaajana vakuutusyhtiö				#JAKO/0!
Rahasto-osuudet				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

VELKASITOUKSET	83 i §			
Velallisena tai takaajana muu luottolaitos				#JAKO/0!
Pörssiyhtiöiden velkasitoumukset				#JAKO/0!
Pörssinoteeratut velkasitoumukset				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

OSAKKEET JA RAHASTO-OSUUDET	83 j §			
Pörssiosakkeet				#JAKO/0!
Rahasto-osuudet				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

SIJOITUKSET KIINTEISTÖIHIN	83 k §			
Kiinteistöt ja rakennukset				#JAKO/0!
Kiinteistö- ja asunto-osakkeet				#JAKO/0!
Velkasitoumukset, joissa vakuutena kiinteistöjä tai osakkeita				#JAKO/0!
Muut				#JAKO/0!
YHTEENSÄ		0	0	#JAKO/0!

VAKUUTUSMAKSUSAAMISET	VKL 83.5 §			
				#JAKO/0!

KATE YHTEENSÄ				
	0	0		#JAKO/0!
josta lain MaksuPerL 17 §:n 2 momentin mukaisia sijoituksia				#JAKO/0!
josta lain MaksuPerL 17 §:n 3 momentin mukaisia sijoituksia				#JAKO/0!

Päiväys

Toimitusjohtajan allekirjoitus

¹⁾ Lomakkeen oikeanpuoleisessa sarakkeessa ("Josta vastuuvelan katteena") ilmoitetaan määrä, jossa on huomioitu vakuutuskassalain rajoitukset

VASTUUVELAN KATEOMAISUUDEN RISKIKESKITTYMÄT			
Eläkekassan nimi			
Finanssivalvonnan rek.nro			<--- A (A-osasto)
Kausi			<--- Maksuperusteinen
			<--- B (B-osasto)

Täytetään täysinä euroina (ei tuhansina)

Vastuuvelan katteeseen sisältyvät riskikeskittymät ryhmiteltynä vakuutuskassalain 83 l § - 83 o § mukaisesti.	Sijoitusten käypä arvo	Josta vastuuvelan katteena	Prosenttia vastuuvelan bruttomäärästä
	Euro	Euro	%

1. Yhteisöriski (83 l §)

83 h §:n mukaiset yhteisöt			#JAKO/0!
83 i §:n mukaiset yhteisöt			#JAKO/0!
83 j §:n mukaiset yhteisöt			#JAKO/0!

2. Kiinteistöriski (83 m §) ¹⁾

Kohteen nimi			#JAKO/0!
Kohteen nimi			#JAKO/0!
Kohteen nimi			#JAKO/0!

3. Yhteisöriski (83 n §)

1 momentin mukaan			
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
2 momentin mukaan			
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
3 momentin mukaan			
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!
Yhteisön nimi			#JAKO/0!

4. Osakasriski (83 o §)

Osakasriski			#JAKO/0!
Osakasriski			#JAKO/0!
Osakasriski			#JAKO/0!

Täytetään aina jokaisesta kohdasta kolme suurinta riskiä. Jos ei ole täytettävää merkitään luvuksi 0.

¹⁾ Mikäli useampia riskikeskittymiä kuin 3 -> erillinen erittely

Päiväys

Toimitusjohtajan allekirjoitus